

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 170 (2732) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 július 26

Japán elindult a döntés útján

Közös japán-francia nyilatkozat jelentette be az Indokínára vonatkozó megegyezést. Anglia és Amerika gazdasági megtorlással válaszol a japán lépésre

Szentpétervár veszélybe jutott

Végső kibontakozás előtt áll a távol-keleti helyzet. Japán és Franciaország között megegyezés jött létre Indokína védelmére. Az egyezménynek az adja meg nagy fontosságát, hogy baráti megbeszélések után jött létre. Franciaország teljesen Japánra bízta Indokína védelmét, Japán pedig teljes felelősséget vállalt Indokínáért, egyben biztostotta Indokína függetlenségét és területi sértetlenségét.

A lépés kettős japán sikert jelent. Diplomáciai téren Japán azaz a nyugati hatalommal működhetik együtt a kelet-ázsiai rendezés legfontosabb szakaszában, amely nemrégben még Anglia szövetségese volt. Anglia és az Egyesült Államok csak azon a címen szállhatnak szembe Japánnal, hogy hatalmi helyzetüket, illetve törekvéseiket zavarja. Most nem beszélhetnek „megtámadott, jogaikban sértett” népek „önzetlen” védelméről. A diplomáciai sikerhez tartozik az is, hogy Japán lépése meglepetés volt. A szibériai határokon végrehajtott dőlző csapatmozdulatok pompásan ellentételt a figyelmet Indokínáról és a vele kapcsolatos lépésekről.

Nagy sikert aratott Japán hadászati szempontból is. Indokína olyan stratégiai helyzetet ad Japánnak, amely sok gondot fog még okozni Angliának és az Egyesült Államoknak. Nem változat ezen az sem, hogy Anglia és az Egyesült Államok elindították Csang Kai Sek csapatait Indokína fele. Anglia nem tud érdemlegesen visszautni. Örül, ha légréje és tengeri egységei a Földközi-tengeren és a Csatorna partjain megállják a helyüket.

Amerika egyelőre befagyasztotta a japán követeléseket. Ezenkívül még komolyabb és döntőbb lépést is ígért Roosevelt. A helyzet tehát teljes kibontakozás előtt áll. Japán számára elérkezett az óra, amelyben jövője dől el. Ez a jövő pedig nemcsak Japán jövője, hanem mindazoké az országoké, amelyek a tengely köré csoportosulva egy új, tisztultabb, igazságosabb, emberibb társadalmi és vilárend megteremtésért küzdenek.

Vichyből jelentik: (NTI) A francia-japán megbeszélések egyezmény megkötésére vezettek. Egyes technikai kérdésekben további megbeszélésekre van szükség. Ezeket, hír szerint Hanoiban folytatják le. 26-án, japán idő szerint 12 órakor, európai idő szerint hajnali négy órakor Tokióban és Vichyben a két kormány közös nyilatkozatot tett. (MTI)

Vichyből jelentik: (NTI) Az OFI jelenti, hogy a francia külügyminisztérium közlése szerint a japán kormány tájékoztató hivatala szombaton reggel a következő nyilatkozatot hozta nyilvánosságra:

Matcuoka külügyminiszter és Henry francia nagykövet által a múlt év augusztusában aláírt egyezmény óta, Japán és Indokína között a baráti viszony mindjobban megszilárdult. Hozzájárult a baráti kapcsolatok gyors további fejlődéséhez, hogy a két ország között Francia-Indokína közös védelme tárgyában baráti megbeszélések folynak. A felfogások teljes azonos-sága alakult ki a két kormány között. A japán kormány szilárdan eltökélt szándéka, hogy teljesíteni fogja feladatát és vállalja a felelősséget, amely ráhárul a Franciaországgal fennálló egyezmény értelmében. Különösen Japánnak Francia-Indokína függetlensége és területi épsége tárgyában kötött kötelezettségeiből kifolyóan. A japán kormány mind erősebben azon van, hogy még szorosabbá tegye a baráti kapcsolatokat Japán és Franciaország között abban a reményben, hogy ez a két nemzet közös virágzásának érdekében történik. Egy idő óta Francia-Indokína bizottsága tárgyalást folytat a francia kormány nevében a japán kormány szakértőjével. Ez a tárgyalás az 1940-41. évi megállapodás szellemében folyt és a megbeszélés a jelen megállapodáshoz vezetett, amely megállapítja Francia-Indokína közös francia-japán megvédelmezésének gyakorlati módjait. Indokína függetlenségének és integritásának fenntartása mellett. (MTI)

Roosevelt első ellenintézkedése

Newyorkból jelentik (NTI): Roosevelt elnök a hydeparki sajtóértekezleten kijelentette, hogy az Egyesült Államok szombaton rendkívüli eljárással válaszol a francia indokínai támaszpontoknak Japán által történt megszállására.

— Washington szombaton cselekedni fog, — mondotta Roosevelt — Az események jobban megértetik a közönséggel a világhelyzet veszedelmeit.

Az Associated Press megjegyzi, hogy az USA kormány valószínűleg be fogja fogyasztani a japán követeléseket. A sajtóértekezleten még megkérdezték, hogy az Egyesült Államok szállít-e továbbra is olajat Japánnak? Roosevelt azt válaszolta, hogy erről nem beszélhet. A csütörtöki kijelentésével kapcsolatban, hogy Washington szakít ezzel a politikával, Roosevelt megállapította, hogy ennyit nem mondott. (MTI)

Hydeparkból jelentik (NTI): Roosevelt elnök pénteken este elrendelte az Egyesült Államokban levő japán vagyon befagyasztását. A rendelet a szombati üzletnyitással lép életbe. (MTI)

Amszterdamból jelentik: Eden külügyminiszter pénteken az alsóházban nyilatkozott a távolkeleti helyzetről és Francia-Indokína elleni támadási szándékkal vádolta Japánt. Az angol kormány úgy fogja fel a helyzet alakulását, — mondotta, — hogy esetleg saját távolkeleti területeit és érdekeit is veszélyeztetik. Nem szándékozik azonban a jelenlegi pillanatban számot adni azokról az intézkedésekről, amelyeket az angol kormány, az Egyesült Államok, a domániumok és Holland-India kormánya és Csung Kai king egyetértve az esetleg bekövetkező eseményekre való tekintettel megtett, azonban már ma is megállapíthatja, hogy valójában hoztak bizonyos intézkedéseket.

A japánok áttörték a mandzsuszovjet határt (?)

Washingtoni hírek szerint — mint a Mai Nap értesül, — a japánok Mandzsuriában néhány helyen áttörték a Szovjetunió határát. Knox tengerészeti miniszter ezzel kapcsolatban a sajtó előtt kijelentette, hogy úgy látszik, Japán újabb kalandba akarja belekeverni magát. Még nem világos, hogy északi vagy déli irányban készül-e akciót indítani? Az amerikai flotta készen áll arra, hogy Távolkeleten is érvényt szerezzen az USA politikájának.

Tengelykörök szerint Knox ki-

ről, amelyeket az angol kormány, az Egyesült Államok, a domániumok és Holland-India kormánya és Csung Kai king egyetértve az esetleg bekövetkező eseményekre való tekintettel megtett, azonban már ma is megállapíthatja, hogy valójában hoztak bizonyos intézkedéseket.

Tokióból jelentik (NTI): Mint a Domei Iroda Nankingből jelenti, odaérkezett értesülés szerint Csang Kai Sek ötödik hadserege Jünan tartományon keresztül Francia Indokína felé nyomul előre. Hír szerint a burmai útvonal mentén állomásozó kínai haderők szintén utasítást kaptak az indokínai határ irányában való megmozdulásra. Tekintettel a beállott esős időszakra, a csapatoknak nagy terepnehézségeket kell leküzdeniük. (MTI)

Tokióból jelentik (NTI): Japán politikai körökben megállapítják, hogy Japán viszonya Thaiföldhöz jó, azonban japánellenes csoportok is tevékenykednek Thaiföldön. Elsősorban a degaulleisták mozgalmára gondolnak, de nem hiszik, hogy azok felülkerekedhetnek Thaiföldön. MTI

Sanghaiból jelentik (NTI): A japán tengerészeti hatóságok fetartóztatták a Hilde Molen gőzöst. A gőzös mintegy 6000 tonna gyapjuneműt szállított. A hajót kényszerítették, hogy szállítmányát rakja ki. Japán részről ugyanis megállapították, hogy a szállítmány a valóságban Csungking tulajdona. A hajó kapitánya elismerte, hogy az angolok megkerülték a japán részről előírt ellenőrzést. (MTI)

lentése bizonyos dolgot takargat, mert az Egyesült Államok háborus kiállítását nem tartják időszerűnek.

A sanghaji lapok jelentése szerint a japán-szibériai határon igen jelentős csapatmozdulatok tapasztalhatók. Szovjetkörökben hangsúlyozzák, hogy Japán most már komolyan felkészült arra, hogy felvegye a harcot a Szovjettel. Ez nem zárja ki azt, hogy déli irányban is terjeszkedni fog.

Londonból jelentik: A Reuters iroda jelentése szerint a brit kormány július 26-iki értennyel befagyasztotta

Elsőrendű magyar kártólószalaggyár keres ügyes, a textiliparban jól bevezetett

képviselőt.

Ajánlatokat életleírással és referenciákkal »Megbízható képviselő« jellegre Haasenstein és Vogler r. t. hirdetőirodába Budapest, V. Dorottya u. 8, kérünk.

Japán követeléseket, még pedig a brit birodalom egész területén.

A Japán elleni gazdasági rendszabályok Amerikára ütnek vissza

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): Hannoiból Londonba érkezett hírek szerint japán csapatok már megszállták egyes repülőtereket és támaszpontokat Indokínában és helyőrségeket állítottak fel. Indokína megszállása — mint a tudósító jelenti — 29-én befejeződik.

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): Londoni értesülés szerint az angol fővárosban általában azt hiszik, hogy a brit kormány Indokína ügyében nem elégszik meg formáliszerű tiltakozással, hanem gazdasági rendszabályokat fogantat. Erre vonatkozólag már megegyezés jött létre az Egyesült Államokkal. Londonban kijelentették, hogy nem lehet kétséges, hogy az angol-szászok megszüntetik a Japánnak szánt szállításokat.

Berlinből jelentik (Bud. Tud.): A Tokio Nisi Nisi Rooseveltnek Japánnal szemben tervbevelt gazdasági rendszabályaival kapcsolatban azt írja, hogy ha ezeket a rendszabályokat végrehajtják, akkor maga az Egyesült Államok is súlyos károsodást szenved. A kaliforniai olajipar a Japán felé való kiviteli tilalom követésében megbénul. A japán nyerselyem Amerikába való bevétele 300.000 amerikai kereskedőt érint. Súlyos károsodást jelent a gyapotkiviteli tilalom is.

45 japán hajó elhagyta az amerikai vizeket

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): Washingtonból jelentik, hogy az elnök rendelete értelmében a japán hajók nem hagyhatják el az amerikai kikötőket. Japán részről, úgy látszik, már számítottak Amerikának erre az intézkedésére Sumner Welles legutóbbi nyilatkozata után, amelyben Japán támadónak minősítette, mert, mint Sanfranciskóból jelentik, 45 japán hajó felszedte horgonyját és sietve elhagyta az amerikai vizeket.

Japán céljai azonosak a tengely célkitűzéseivel

Rómából jelentik (Stefani) Felesleges hangsúlyozni — írja Gayda a Giornale d'Italiában — hogy Olaszország és Németország teljesen megérti a japán célokat, amelyek teljes összhangban állnak a tengely európai és ázsiai újrendezési terveivel. Japán világosan látta, hogy Anglia és az Egyesült Államok ő ellene törnek, ezért kifejlesztette a maga természetes politikáját, amelyet a két angol-szász hatalom meg akart állítani. Az Egyesült Államokban súlyos szankciókkal fenyegetőznek. Japán ezzel teljesen nyugodtan néz szembe, mert Indokínában tökéletesen megtalálja azokat a nyersanyagokat, amelyeket az Egyesült Államokból hozott be.

Tokióból jelentik (NTI) Indokína és Franciaország közt Indokína védelméről megkötött egyezményrel kapcsolatban hivatalos közleményt adtak ki. A közlemény megállapítja, hogy Indokína és Japán közt állandóan szoros kulturális és gazdasági kapcsolatok álltak fenn. A hivatalos közlemény emlékeztet Franciaország és Japán közt ez év májusában kötött gazdasági szerződésre és Indokína felvirágoztatására létesítendő közös kapcsolatokról szóló jegyzőkönyvre. Az ezután bekövetkezett ázsiai változások hamarosan érzékenyen érintették Francia-Indokína belső és külső létfeltételeit. Közismert a japán kormány az a szándéka, hogy betartsa a Francia-Indokínát érintő különböző francia-japán egyezményeket és tiszteletben tartsa Indokína területi sérthetlenségét és szuverenitását. Japán továbbra is azon fáradozik, hogy baráti kapcsolatokat létesítsen Franciaországgal. (MTI)

Stockholmból jelentik (NTI) Mint a Reuter iroda Sidneyből jelenti, az

ausztráliai külügyminiszter a következő nyilatkozatot tette:

A kormány eddigi tanácskozásán hozott határozat szerint megtett minden intézkedést azoknak az érdekeknek védelmére, amelyeket Japán indokínai lépése érint. (MTI)

Tokióból jelentik (NTI) A titkos államtanács, hír szerint 28-án rendkívüli ülést tart, amelyen egy fontos ügyről tanácskoznak. Politikai körökben azt hiszik, hogy az ülésen az 'ndokínai helyzet fejlődését és az Amerikában és Angliában való japán vagyoni befagyaszítását, továbbá az általános mozgósítási törvényre vonatkozó újabb császári rendeletet fogják tárgyalni. (MTI)

Newyorkból jelentik (NTI) Egy bangkoki jelentés szerint a thaiföldi kormány képviselője kijelentette, hogy Thaiföldnek eltökélt szándéka semlegességének fenntartása. (MTI)

Washingtonból jelentik (NTI) A szenátus katonaiügyi bizottsága elhatározta, hogy szembeszáll minden olyan törvénnyel, amely fel akarja függesz-

Ukrajnában megtört a szovjet utóvédek helyi ellenállása

Rómából jelentik (MTI): Az olasz lapok feltűnő helyeken, szóról-szóra közlik a honvédezerkar legutóbbi jelentését és kiemelik a Bug menti csata jelentőségét és a magyar csapatok áldozatkészségét. A *Gazetta del Popolo* külön tudósítója a magyar arcvonalszakaszról küldött tudósításában megállapítja, hogy a honvéd csapatok a múlt napok során heves harcokat vívtak a szovjet utóvédekkel és a harcok eredménye a magyarok számára kedvezően alakult. A magyar csapatoknak keleti irányban többszáz kilométeres előnyömlést sikerült végrehajtaniuk. Különösen heves harcok folytak a Bug partjain, ahol a bolsevistáknak védelmi berendezéseik voltak. A magyar gyorsan mozgó alakulatok különösen 22-én és 23-án vívtak heves csatákat, amelyek a honvédség számára teljes eredménnyel végződtek. A honvédség kezére került hadianyag mennyisége és a foglyok száma igen jelentős. Ezek a nagyfontosságú eredmények a magyar katonai szellem és felkészültség mellett egyes parancsnokok merészségének és önfeláldozásának tulajdonítható. A magyar veszteségek mindamellett csekélyek. Holnap, vagy holnapután talán már többet lehet tudni erről az újabb győzelemről, amelynek jelentősége igen nagy.

Berlinből jelentik (NTI): A beszarábiai harctéren ejtett szovjet foglyok beszámolóinak arról, hogy milyen nagy zavart okozott a szovjet hadseregben a német-román csapatok gyors előretörése. A visszaözlő szovjet kötelekkel teljesen eltörölt utakat találtak maguk előtt. Végül is csak a járművek, poggyászok és mindenemű hadianyag hátrahagyásával tudtak elmenekülni. Ugyanígy jártak a fogatolt és gépesített osztagok is. Sok jármű vezetője egyszerűen bevezette járművét az árokba és gyalog menekült. Egy helyen különösen megtörtődött a forgalom. A politikai biztosság ezen a szakaszon az egyetlen hidat levegőbe röpítették, hogy megállítsák a katonák visszavonulását. Nem sok hiányzott, hogy az elkecseregett katonák agyonlőjék a biztosságát és azok csak gyors szökéssel menekülhettek el. Teljesen vált a zavar, amikor a német-román előőrszervezetek feltűntek közvetlenül a hid előtt. A tulsó oldalról a bolsevik tüzéréség

belelőtt a tömegbe, tekintet nélkül arra, hogy kit talál el. Több száz szovjet katonát saját tüzéréségének lövedékeiül esett el. (MTI)

Rómából jelentik (MTI): A *Messaggero* stockholmi jelentése szerint a pétervári rádió maga is elismerte már, hogy a város rendkívül súlyos helyzetbe került. A szovjet csapatok heves ellenállást fejtenek ki, de mindenütt kénytelenek visszavonulni. Minden jel arra mutat, hogy Pétervár végveszélybe jutott.

Vezéri főhadiszállás (Német TI): A véderő főparancsnokság közli: Ukrajnában megtörtük az ellenséges utóvédek helyi ellenállását. A szovjet csapatok a rossz időjárás és a nehéz terepviszonyok ellenére tovább folytatják a megvert ellenség üldözését. A román kötelek tisztogatási munkája Beszarábiában befejezés előtt áll. Jasmártól nyugatra és dél-

teni az amerikai csapatoknak a nyugati féltekén kívül való harcba vétéséről szóló tilalmat. A bizottság határozat vereséget jelentenek a kormány számára. A kormány ugyanis több, mint két hete követeli ennek a tilalomnak felfüggesztését, továbbá a korlátlan nemzeti szükségállapot kihirdetését. (MTI)

Newyorkból jelentik: A newyorki lapok szenzációként tárgyalják a Minnesota állambeli Sant Paul városban leplezett nagy kémszervezet ügyét. Eddig 29 embert tartóztatott le a rendőrség. A kémszervezet nagyszabású összeesküvést szervezett az amerikai kormány ellen és katonai, tengerészeti, valamint hadiiparra vonatkozó adatok gyűjtését célozta.

Kisenevet a földdel egyenlővé tették a kivonuló oroszok

Rómából jelentik (MTI): A *Messaggero* külön tudósítója leírást közöl a bolsevikiek által elpusztított Kisenevről. A város kialudt vulkánhoz hasonlít: a bolsevikiek a felismerhetetlenségig elpusztították. Az olasz tudósító az egész városban egyetlen épületben maradt házat sem látott. Elpusztították a vörösök a görögkeleti székesegyházat is, amelyet tüzéréséggel lőttek szét. A város elpusztítása egyébként dinamittal és benzinnel történt. Egyes házakban dinamit csomagokat helyeztek el. A legnagyobb pusztítást azonban benzinnel végezték. A vörösök a tüzoltófejszeműket megtöltötték benzinnel és a házakat bőségesen elárasztották vele. A „tüzoltók” behatoltak a lakásokba és megöntözték a berendezéseket is. Azután megkezdődött a gyűjtogatás munkája. Így vált Kisenev a földdel egyenlővé.

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): A *Die Tat* londoni tudósítója ankarai értesülést közöl, amely szerint a török vezérkar zártővezetnek nyilvánította a Dardanellák vidékét. Az ország más részeibe szállítják a zártővezetből a polgári lakosságot tekintet nélkül arra, hogy török-e, vagy idegen alattvaló. A zártővezetbe való belépést külön engedélyhez kötötték.

A *Svenska Dagbladet* római tudósítója jelenti lapjának a...

nyugatra a szovjetcsapatok támadásait megghusítottuk. Harci gépek az egyik nappali támadással telitalálatokat értek el a moszkvai vasúti berendezésekben. Légierőnk Anglia körül megsemmisített egy négyezer tonnás hajót. Egyes harci gépek az elmúlt éjjel Greath Yarmoth kikötőjének ellátási berendezéseit gyújtották fel és bombáztak a sziget keleti részén több repülőteret. 22 ellenséges harci gépet lelőttünk Északafrikában Tobruk előtt élénk tüzérégi tevékenység folyt. A 26-ára virradó éjjel bombákkal árasztottuk el Alexandria kikötőjét. Angol harci gépek az elmúlt éjjel Északnémetországban bombákat dobáltak le. Egyes repülőgépeknek sikerült bejutni egészen a birodalmi fővárosig. A polgári lakosság körében csekély a vesztésgaz. Néhány helyen épületeket rongáltak meg. Nyolc támadó gépet lelőttünk. (MTI)

litikai körök nagy érdeklődéssel figyelik az Oroszország újjászervezésére irányuló terveket. Ezeket, mint jól értesült helyről hírlík, Berlinben már tanulmányozás tárgyává tették. A nagykiterjedésű birodalom új térképén már dolgoznak a német fővárosban, hogy mire a katonai hadjárat befejeződik, azonnal hozzáfoghasanak az orosz kérdés rendezéséhez. Általában úgy vélik, hogy ezek az újjászervezési tervek ismét fényes bizonyítékát fogják szolgáltatni a német szervező tehetségnek. Hír szerint valószínűnek tartják, hogy Németország valamennyi szövetségeseit bevonja a szervezési munkába és nincs kizárva, hogy egy nagy gyarmati konferenciát hív egybe a nagy Oroszország természeti kincseinek és termelő erőinek az új európai közösség érdekében való felhasználása tárgyában. Olasz körökben azt hiszik, hogy Olaszország a gyarmatokon szerzett tapasztalatait jól fogja tudni érvényesíteni Oroszország újjászervezésékor.

Mérlegkészítő és javító
Hilner Ad...
Hilner Ad...
Hilner Ad...

RENDETLEN HÁTRÁLÁSBAN MENEKÜLNEK A VISSZAVONULÓ SZOVJET CSAPATOK

Kievtől délre egyre erősödik a német és szövetséges csapatok nyomása. Moszkva tehermentesítő brit támadást kíván az európai szárazföldön, tekintet nélkül a kockázatra

CSAPATAINK FOLYTATJÁK SIKERES HADMŰVELETEIKET

A Magyar Távíráti Iroda jelenti. A német kötelékekkel együttműködő magyar gyorsalakulatok folytatják sikeres hadműveleteiket. Jól értesült körökben egyelőre tartózkodnak újabb részletek közlésétől. Utálnak azonban arra, hogy Kíev környékén három oldalról bekerített ellenséges seregek kétségbeesett kísérleteket tesznek hogy kivágyják magukat a mind szűkebbre szoruló körből. A szövetséges csapatok egymás után törnek meg az utóvédok ellenállását. A legutóbbi napok vereségeinek hatására a visszavonuló szovjet erők rendetlen hátrálásban menekülnek.

Vezéri főparancsnoksága közli: A keleti hadműveletek részben kemény küzdelmek közepette az egész arcvonalon tervszerűen haladnak. Naponta

rengeteg fogoly és hadianyag kerül a kezünkbe. A péntekre virradó éjjel bombáztuk Moszkva keleti városrészében és a Kremltől északkeletre a katonai berendezéseket. Az Anglia elleni harcban a fegyveres felderítésre küldött repülőgépek kikötő berendezéseket bombáztak a sziget északkeleti részén. Lelőttünk három ellenséges gépet.

A csatorna partjánál az ellenség 33 gépet veszített. 4 gépünk elvesztett.

Brit gépek a péntekre virradó éjjel az északnyugati partvidékre dobtak gyújtó- és robbanóbombákat. A támadásnak a polgári lakosság körében halottai és sebesülteik vannak. Hadigazdálkodási szempontból fontos és katonai károk keletkeztek. Két gépet lelőttünk. (MTI.)

Berlinből jelentik: A Német Távíráti Iroda illetékes helyről a következőkről értesül:

A szovjet a legutóbbi harcokban állítólag a gázháborúra vonatkozó német előírásokat zsákmányolt és most ezzel azt akarja bizonyítani, hogy Németország a jövőben gázháborút akar folytatni. A genfi egyezmény tiltja a gázháborút, de nem tiltja a felkészülést. Közismert, hogy minden katonaállamban tanulmányozták a gázháborút és előírást készítettek a gázháborúra vonatkozóan. Ezt megtette Németország is. Ha a Szovjetnek az a terve, hogy a gázháborúra vonatkozó német előírásokat fellelését ürügyül akarja felhasználni, Németország megadja a megfelelő választ. (MTI.)

20 EZER FOGOLY A NEWEL VIDÉKEN

Newyorkból jelentik: (NTI.) Egy amerikai hírszolgálati iroda londoni jelentése szerint a Szovjetunió Londonba kiküldött képviselője családának adott kifejezést, mert az angol támogatás nagyon hiányos. A Szovjet hadianyag szállítást kívánja. Hadianyagot azonban a brit kormány nem nélkülözhet. Moszkva azonkívül tehermentesítő brit támadást kíván az európai szárazföldön még akkor is, ha az nagy kockázattal jár. (MTI.)

Berlinből jelentik (NTI.): A Newel vidékén foglyul ejtett szovjet katonák száma 24-én is szaporodott. Esik 20.000 bolsevik foglyot szedtek össze. A zsákból egyre jobban összehúzódtak csapatok mindenütt megadták

Németország célja változatlanul a bolsevizmus megsemmisítése

Berlinből jelentik (NTI.): A pénteki hadijelentés kiegészítése közli: A német és a szövetséges csapatok nyomása Kievtől délre a Dnyeper-kanyar és a Dnyeszter közt egyre erősödik és lassankint tarthatatlan helyzetbe hozza az ottani szovjet csapatokat. A Szmolenszk és Mogilev közötti térszen folytatták az arcvonal mögötti terep megtisztítását. A szovjet csapatoknak a német csapatrészek ellen intézett támadásait visszaverték. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Német illetékes helyről a következőket közlik: a Wilhelmstrassen ismét hangsúlyozták, hogy Németország célja a bolsevizmus megsemmisítése és a hatalmon levők eltávolítása. Hozzáteszték, hogy a háború végén természetesen nem lesz több Szovjetunió. Ma még nem lehet megállapítani, hogy hogyan alakul majd a Német Birodalom későbbi viszonya a keleti térség háborúban felszabadult részeivel. (MTI.)

62 ezer tonna angol hajóteret súlyesztettek el az olaszok a Földközi-tengeren

Rómából jelentik (Stefani): Az olasz sajtó részletesen foglalkozik a Földközi-tengeren egy nagy angol karaván ellen végrehajtott sikeres olasz támadással és ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy úgy látszik, az angoloknak nyomós okuk volt arra, hogy éppen ezen a veszélyes tengerészen próbáljanak áthaladni. 62.000 tonnányi hajóteret súlyesztettek el eddig a 18 hajóból álló angol karavánból, aminek még egy ismeretlen tonnantartalmú hajó járul, amelyet szerdán találtak el és csütörtökön süllyedt el. Az angolok már maguk is kezdik elismerni vereségüket, mert egyik romboló elvesztését már bejelentették. (MTI.)

Rómából jelentik (Stefani): Az olasz főhadiszállás 415-ik közleménye: Légi erők csütörtökön ismét megtámadta azt a 18 szállítóhajóból álló

hajókaravánt, amelyet a brit haditengerészetnek a Földközi-tengerre merészkedett egységei kísértek. Repülőink üldözték az ellenséges karaván egységeit, amelyek igyekeztek elmenekülni. Megleptünk egy 10.000 tonás gőzöst és telitalálattal elsúlyesztettük. Elsúlyesztettünk még két nagy hajót, egy 12 és egy 15.000 tonnásat. Repülőink megtorpedóztak egy Gibraltárba igyekvő cirkáló. Egy másik hadihajó bomba telitalálattal ért. Az újabb jelentésekből kiderült, hogy 24-én egy repülőgép anyahajót is megrongáltunk és az eltalált gőzösök közül egy elsüllyedt. Az ellenség repülőgép vesztesége 8, saját veszteségünk 5 gép. Észak-Afrikában visszavertük az ellenséges támadó oszlopokat és veszteséget okoztunk nekik. Kelet-Afrikában tüzéségi tevékenység folyt. (MTI.)

Moszkva ürügyet keres a gázháborúra

Berlinből jelentik (NTI.): A keleti arcvonalon a német légi erők pénteken egész napon át szakadatlan támadásokkal rombolta a bolsevik hátsó kötelékeit, elpusztította vasútvonalakat, pályaudvarokat, teher- és szállító-

vonatokat semmisített meg. Naponta a legkülönbözőbb járművek százai estek áldozatul a német repülőbombáinak. A hátráló csapatokban is véres veszteséget okoztak a német bombák. (MTI.)

Kisérje Ki munkahelyére a Diana - sósorszesz

mert egy rend helyett kettőt vág, aki végtagjait a munka megkezdése előtt bedörzsöli a valódi

DIANA

sósorszesz

néhány felfrissítő, hűsítő, erősítő csipprével.

eredeti üveg 120 P.
próbáüveg 40 P.

magukat, ahol a politikai biztosok el-
estek. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (NTI.) A szovjet csapatok Lettországból történt elmenekülésekor halomra gyilkolták a lett lakosságot. A mézárásban több zsidó is résztvevett. Sok zsidó a szovjet katonákkal együtt elmenekült, mert féltek a lett lakosság megtorlásától. (MTI.)

Német járőrvállalkozás homokviharban az afrikai fronton

Berlinből jelentik (NTI.): A német-afrikai hadtest katonái július 23-án és 24-én, jöttek heves homokviharok dúltak, járőrvállalkozásokat hajtottak végre a Tobruk és Sollum mellett lévő brit állások ellen. A britek egyes helyeken visszavonultak, hogy elkerüljék az összetűzést. (MTI.)

Berlinből jelentik (NTI.): A 26-ára

virradó éjjel brit gépek berepültek Északnémetország felé. Egyesek egészen Berlinig nyomultak előre. A ledobott bombák több lakóházat szétromboltak vagy megrongáltak. Hadigazdálkodási kár nem esett. A polgári lakosság köréből többen életüket veszítették, vagy megsebesültek. Őt brit gépet lelőttünk. (MTI.)

Irország továbbra is kitart semlegessége mellett

Dublinből jelentik: (NTI.) Az irországyűlés csütörtöki vitájában ismét világosan kiemelték, hogy Irország feltehetően meg akarja ővni semlegességét minden vonatkozásban. A vitára az adott alkalmat, hogy Tilon ellenzéki képviselő azt indítványozta, Irország működjen együtt Nagybritanniával és az Egyesült Államokkal. De Valera miniszterelnök kiemelte, hogy Irország semlegességi politikájával nemzeti politikát követ. Az ő kötelessége, hogy a lakosságot minden támadással szemben megvédelmezze. Irország élni akar és élni enged másokat is. Ami Iror-

szág felosztását illeti, a lakosságot nem lehet meggyőzni arról, hogy az egyik párt a szabadságért küzd, a másik a rabszolgaságért. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Mint a londoni rádió jelenti Eden pénteken megbeszélést folytatott a szovjet és a kínai nagykövettel. (MTI.)

RÉSZLEGES MOZGÓSÍTÁS EQUADORBAN

Buenos-Airesből jelentik: (NTI.) Az argentin rádió jelentése szerint az equadori kormány elrendelte a részleges mozgósítást. (MTI.)

Kártolószalagokat

mindenfajta kivitelben, elsőrendű minőségben szállít

Első Magyar Kártolószalaggyár R. T. Pestszentlőrinc.
gr. Apponyi Albert-u. 8 szám.
Telefon: 146-764.

ANNA-NAP

Felütöm a naptárt, mint minden reggel. Megnézem. Azt mondja, hogy Anna nap van máma. Anna nap. Szombat július 26. Szép napsütéssel kezdődik ez a nap ma, gondolom, ahogy kibámulok a reggeli fényességbe az ablakon keresztül. És ahogy lejjebbcsúsztatom a szemem az ég szelyemlevegőjétől, látom, hogy nagy három virágot visz el az utcán egy leány. Boltlánya, virágkereskedésből, aztán egy suhanc vágat el az ablak előtt biciklin és az is virágbukétát visz. vékony fehér papírba csomagolva, óvatosan. És ahogy nézdegelek a reggelben, egyre több virág jön ki gyalog, ki biciklin, ki meg elegáns gépkocsival. Ilyenkor, reggel! Ejnye, ejnye... Megint nézem a naptárt. Még mindég Anna-nap van azon.

És, ekkor hirtelen melegebben kezd sütni a reggeli nap, a szívemben is. Ti, ugynevezett anyaországbeli testvéreim, ti ezt nem értitek. Nektek megszokott ünnep az, hogy Anna-napon virágot küldtek erre a szép magyar névre keresztelt leány- és asszonyismerőseiteknek és napokon, sőt tán heteken át készültek a hagyományos Anna-bálra. De én, azaz hogy mi, akik huszonkét évig állami rablás alatt, hosszú, hosszú időn át csak az úriházak jólbezárt kapui mögött ülhetünk meg az Anna-napot és Anna-bálról szólni sem lehetett anélkül, hogy a román sziguranca irreverentia-machinációnak ne minősítse az előkészületeket és be ne tiltsa a bált — s akik, ha igazán jókívánatokkal akartunk kedveskedni Anna ismerőseinknek, azt mondtuk, hogy adja Isten hogy mihamarabb magyar Anna-napra virradjunk!

És végre telvirradt ez az első magyar Anna-nap. Azért is melegebb és fénylőbb talán ma a nap ragyogása is.

Friss a reggel, s a reggel virágai szinte igazán harmatosan érkeznek az Annák, Annácskák fehér leányszobáiba. Tegnap este az utcán már karantogva láttam menni egy váradt Annácskát, egy tess repülőtisztit. Mint mondják, hamar meg lesz az esküvő is. Adja a jó Ég, hogy minél több Anna és Annácska találja meg szíve párját ebben a szép, meleg, magyar nyárban, s azt a békességet, ami az ő szívüket betölti, terjesszék szét a világ felett, hogy boldog, békesség életben gyarapodhassanak az Annák és másnévű leánytestvéreik, asszonytestvéreik, a jövő létnek sejtelmes lelkű hordozói, a lendő bátor és büszke magyar anyák.

(—la.)

Európai erődrendszerek és a Stalin-vonal

Irta: BENARY alezredes

(Az M. N. eredeti tudósítása lapunk számára.) Azóta, hogy a rómaiak híres határvédő falukat — a „Limes“-t — a Rajnától a Dunáig megépítették az erődépítési művészetnek a honvédelem szempontjából Európa valamennyi országában, igen fontos szerep jutott. Először, mint ahogyan az ősi példa tanította, falak és árkok védték a határokat, majd egyes és összefüggő erődcsoportok, várak, erődítmények és erődök léptek helyükbe a határ fontosabb átlépési pontjainál. Később az erődítményvonalakat és erődcsoportokat többé vagy kevésbé távolabb helyezték a határoktól, ahol egyrészt a határvédő csapatok támaszául, másrészt pedig a betörő ellenség feltartóztatására szolgáltak.

Napoleon idejében nem érvényesültek az erődök

Napoleon és Moltke gyors mozgóháborúiban az erődítmények jelentősége kissé háttérbe szorult. A XIX. század vége felé azonban a mindig erősebb hatású fegyverek az erődök számára is új korszakot hoztak. Franciaország alkotta meg keleti határain az első modern értelemben vett összefüggő erődvonalat. Belfort, Epinal, Toul és Verdun erődökkel, amelyek egész sereg kisebb erődökből záróerődből, tüzérségi és gyalogsági állásokból állítottak és erős támaszt nyújtottak a megerősített Párizsnak. Belgium Brialmont tábornok személyében zseniális erődépítéssel rendelkezett, aki a lüthichnamuri és antwerpeni erődökben ha-

záróját egy valóban ravaszul kiagyalt erődrendszerrel ajándékozta meg. Németország a Rajnánál és a Visztulánál, Oroszország pedig a Visztulánál, a Narvánál, a Böbrynán és a Njemennél épített hidfőket. Németország ellenségei a világháborúban nem jutottak el odáig, hogy a német határerődök ellenállóságát kipróbálják. Az ő erődítményeik ezzel szemben nagyon hamar pozíciójává törték a német hadsereg súlyos csapásai alatt. Egyedül a Maas és Mosel vonalán épült francia határerődök állották meg helyüket és föltölték be feladatukat, amennyiben a hadműveletek megkezdésekor a német hadseregből komoly erőket

kötöttek le és ezzel megakadályozták, hogy azok az Észak-Franciaországban keresztül felvonuló támadószárnyak a döntés, kieroszakolásában segítségére legyenek.

A „vonalak“ kora

A világháború tapasztalatai és az állásháború hatása alatt a békediktátumok paragrafusai által fegyverkezési szabadságukban nem korlátozott hatalmak, nyomban a világháború után hozzákezdtek határaik védelmi rendszerének nagyvonalú kiépítéséhez. Franciaországban létrejött a legújabb idők minden technikai vívmányának segítségbevételével kiépített és rendkívül erős tüzérséggel ellátott Maginot-vonal. Franciaország vázallus államai, Lengyelország, Románia és Csehország már a Maginot-vonal mintája szerint igyekeztek határaikat Németországgal szemben a kiserődök egész sorával védeni. Es ugyanezre a mintára készült később Görögország északi határain a Metaxas-vonal.

Milyen erős a Stalin-vonal?

Oroszország a világháború befejeztével elvesztette a Lengyelországhoz és a balti államokhoz csatolt határerődöt és kiépített hidfőt. Aránylag csak nagyon későn kezdett hozzá, hogy ezt a veszteséget az újonnan megépítendő Stalin-vonallal pótolja. Tekintettel azonban arra a majdnem átláthatatlan ködre, amelylyel Szovjetországban a katonai természetű rendszabályokat oly pom-

TAKARODJ

Irta: Dr Thury Lajos

Megtörténik, hogy az élet filmje némelykor nem előre, hanem az emlékezések hatása alatt hátrafelé perreg. Mellettem ül az osztálytársam ajkát hagyta el ez a filozófikus megállapítás — látta kérdő tekintetemet s erre jóízűen el kacagta magát!

Új püspökünket voltunk fogadni a közeli székvárosban és az ezt követő ebéd alatt hangzott el kijelentése.

...Nézzed csak ott X. bátyánkat — nem változott semmi — csak a haja lett fehérebb — folytatta s intett szemével a nagymultú, négytíz éves gimnázium tudós volt igazgatójára felé, akinek katedrájától megfosztottak és egy falusi plébániára kényszerítették a világháborút követő események. Emlékszel, hogy féltünk tőle? Ugy hatott rád, kis diákként, mint a régiségügyi tankönyvünk szűkös keretei közül kilépő Zeus, mikor végigvonnult a folyosón. De csend is volt ám... mikor az órára bójött... kiment. — osztályfőnökünk volt. Emlékszel? De nem arról akarok beszélni — elmondom hogy kértünk mi vakációt tőle huszonöt évvel ezelőtt.

...A falunkból hárman voltunk benn diákok a kéttornyú, kupolás székesegyházzal ékeskedő székváros volt elszállásolt, még engem a jezsuiták intézetében helyeztek el jó

szüleim. Kezdetben irigyeltem őket nagy szabadságukért, de ma már egy pár ósz hajszálattal dicsekedve belátom, mégis én voltam a szerencsésebb helyzetben.

Diákok voltunk és a diáknak mindig a vakáción jár az esze.

Elmúltak már a huszöt évesek, a keresztjáró napok felé közeledtünk.

Nekem nagyon kedvesek voltak ezek a keresztjáró napok. Mi mindnyájan ott voltunk párosával, ahogy illik és szokás rendszer gimnázium növendékeihez. Könyven beláthatja mindenki, hogy ilyen körülmények között diák a székesegyház közelségéből el nem távozhatott.

De milyen a kísértés szelleme?

Piszkalja, biztatja az embert. Miért ne mehettél haza? Az otthon, a rét, az erdő, a szőlőhegy, a Bódrí kutyája, a lovak az istállóban — titeket várnak mind, mind. Ez hatott.

Kérkedjünk, határoztuk el.

Igen ám, de az osztályfőnökünk elé, az egyszersmind igazgatónk is volt, csak úgy odatoppanni minden elégséges ok nélkül, nem igen volt tanácsos. Pedig csupa szívósság volt ez az ember, de megjelése igen komoran hatott.

Na, ki megy be előbb vakációt kérni az igazgató úrtól, kérdeztük egymástól, miközben csak úgy oldaltunk az ajtója előtt.

Huzzunk sorsot, tanácsolta egyik társunk, (fiskális lett később, kiűtött a csavaros és már diákkorában belőle). A második számot ő húzta, én a harmadik lettem — megjegyzem, titokban örültem, hogy nem én húzjam az egyes számot és így igen nagy hangon tereltük a peches elsőt az igazgatói szoba felé. Nem igen akart szegény megindulni, de karon ragadtuk, odaconszoltuk az ajtója elé és erősen bekopogtattunk. Mit volt mit tenni, be kellett lépni. Az arckifejezésére még ma is emlékszem, csak hogy éppen nem rebegette el az Ave Cézárt...

Mi kinyitottunk. Kínos percek voltak ezek, hozzá még azt is éreztük, hogy az egész vakáció egy kicsit sántít.

Na de már jött is végre kifelé. Fehérbőrű, sápadt fiú volt a kiváló háromszög neves tagja, most azonban lángolt az arca, csak úgy kapkodta a levegőt, nem is kapkodta, hanem egyenesen hápolta a szerencsétlen.

Na mi volt — kérdeztük egyszerre? Hát kérlek szépen, ez rémes, még be sem tudtam fejezni mondokimát, egész egyszerűen kilökött. Igen, kilökött.

Na, ez rosszul kezdődik — állapítottam meg magamban.

Mindegy, menjünk tovább. Ránéztem társamra, a második számú vakációra éhesre. Ez felfogta tekintetemet, nyelt egyet, megsimogatta dús hajzatát, megrántotta nyakkenőjét és mintha döntő rohamra in-

Belikov Boris haza készül, hogy segítsen felépíteni Új-Oroszországot

Népszerű ember a nagyváradi közözségben Belikov Boris a cári hadsereg volt, tényleges főhadnagy. Mindenki tudja róla itt, hogy Vrangel hadseregében szolgált meggyőződéssel ellenforradalmár, engesztelhetetlen gyűlölettel viseltetik a bolsevizmussal szemben s most, hogy a németek egyik megsemmisítő csapást a másik után mérték a szovjet-rendszerre, a kérdések özönével árasztják el kártársai:

— No, kedves Boris, mit szól az eseményekhez?

Belikov Boris, aki több, mint két évtizeden át ette a száműzetés keserű

kenyerét, boldog elégtétellel jelenti ki:

— Hála Istennek, minden jól halad. Elűzik a gazembereket. Új Oroszországot támasztanak fel a német fegyverek.

Beszélggettünk a derék orosz hazafival. Komoly, ötven év körüli férfi. Szőke, kékszemű, kinézéséről ítélve német is lehetne, ha lágy szlávos vonások nem emlékeztetnének rajta fájának jellegzetességeire. Magyarul még nehezen beszél, oroszul már én felejtettem el, hát németül folytattuk a társalgást.

Egyedül Japán biztatott, hogy hajókat küldjünk, de Anglia megakadályozta ezt.

Konstantinápolyban angol és francia katonai bizottságok jöttek fel a hajónkra és elvették kardunkat. Én a kardomat, egy kaukázusi török és két revolvert összekötözve a Boszporusba dobtam, hogy ne kelljen kiszolgáltatni az ellenségeimnek.

Megkezdődött a hontalanság kálváriája

— Es ekkor megkezdődött számunkra a hontalanság kálváriája. Gallipoli mellett, a várostól 12 kilométerre csináltak nekünk helyet, a szabad ég alatt. Elképzelhető, mily nehéz körülmények között élt ott 150—200 ezer ember. Kutjepo-táborok volt a parancsnokunk, akit később Párisban rejtélyes körülmények között meggyilkoltak.

Kutjepo felhuzatta a táborban az orosz zászlót, ami úgy tűnt fel, mintha a Dardanellákat vették volna orosz birtokba. Azért az angolok és franciák kifogást emeltek ez ellen, de Kutjepo nem volt hajlandó bevonni a lobogót.

Erre az angolok és franciák megagadták további elemzésünket s a legszörnyűbb nélkülözés lett úrrá a táborban. Kutjepo ekkor megüzente az angoloknak, hogy ha nem küldnek kenyeret, a Vrangel-sereg elindul, megtámadja az első falut és úgy szerez magának élelmet ahogy tud.

Az egykori cári főhadnagy regényes életútja

— Honnan került mihozzánk Belikov úr?

— Kurszk városából — felelte.

Le is rajzolta mindjárt, hol kell ezt a várost a térképen keresni. Moszkvától délre Tula és Orel városokon át halad a vonat Kurszk és tovább a Krimi-félsziget felé. Nemsokára elérkeznek ide a németek.

— És akkor hazatáznak?

— Remélem, nem lesz ennek akadályá huszonkét év után. Sok hányódáson mentem át ez idő alatt.

Minden orosz emigráns mögött egész regények állanak. Belikov Boris is napokig tudna mesélni élményeiről amelyek egy része az orosz nép történetének legszomorúbb fejezeteibe vág. Három évig harcolt különböző fehér tábornokok parancsnoksága alatt a bolsevizmus ellen. Már Moszkva közelében folyt a küzdelem, s minden remény meg volt a győzelemre, mikor megfordult a hadiszerencse és vissza kellett vonulniok a Kaukázus felé.

Már akkor is angol kéz volt a dologban!

— Angol kéz volt a dologban. — mondja elkéseredetten Belikov Boris. — Az angoloktól kaptak hadianyagot a bolsevisták, különben összeomlottak volna csapásaink alatt. Nekik köszönhető, hogy annyi vérnek kellett folynia... Menekülnünk kellett szülőföldünkről. Én a kaukázusi Temerjuk városába vittem családomat, s ugyanide menekült Kurszk-megyéből rengeteg fehér-érzelmű család. Az utánunk nyomuló vörösök 900 embert öltek meg közülük.

Apám, anyám, három nővérem és egy fivérem szintén a bolsevik vérengzésének esett áldozatul.

En hatszáz kozakkal vágtam át magam Nóvo Ruszinszk kaukázusi kikötőbe, ahol husz emberemmel együtt sikerült hajóra szállanom és

a Krimi-félszigetre hajóznom át. Itt küzdöttek akkor Vrangel hadseregének maradványai. 1920 novemberéig folytattuk a harcot, de ekkor Vrangel, látva, hogy az angolok egyre hathatósabban támogatják a bolsevikiket, céltalannak érezte a további küzdelmet és parancsot adott, hogy a Fekete-tengerre vonuljunk vissza. Mintegy 200 kisebb-nagyobb hajóval indult neki a körülbelül 150 ezer főnyi hadsereg és sokezer menekült család a bizonytalanságnak.

Mindenfelé küldtünk szikratávíratokat, hogy helyet kérjünk magunknak, s napokon át hiába vártuk a választ a tengeren.

Szétszóródtunk a világ minden részébe

— Közben beteg lettem — folytatja elbeszélését Belikov Boris. — és Konstantinápolyba vittek orvosi kezelésre. Itt már minden vrangelista azon tanakodott hogy melyik országot válassza új, ideiglenes hazájának, mert Gallipolinál tarthatatlanná vált a helyzet. Sokan Franciaországba vagy Angliába készültek mások úgy határoztak, hogy Dél-amerikában telepednek le.

Lassanként szétszóródtunk a világ minden részébe.

En olyan bajtársakkal kerültem össze, Konstantinápolyban, akik Romániában szándékoztak otthont teremteni maguknak s én is elhatároztam, hogy ezt az országot választom lakhelyemül, itt legalább nem lesznek annyira távol igazi hazámól. Oroszországtól... Aztán sok megpróbáltatáson estem át. Feleségem zenabórkát adott, én dzsessz-zenekarokban kaptam állást... valamiből csak élni kellett.

Hosszas vizionárságok után kerültem Nagyváradra, ahol már

avak óta élek családommal együtt.

Beszarábiai orosz hölgyek révén, akik előkelő románokhoz mentek feleségül, sikerült protekcióra szert tennem s így jutottam közhatalba, ahol meghagytak a magyarok is. Ennyit gondolom megérdemel az, aki három évig harcolt a bolsevizmus ellen.

Sok vér folyik, de az áldozat nem lesz hiába

S most úgy érzi Belikov Boris hogy száműzetése rövidesen véget ér. Mindig a németekben bízott, tőle várta hazájának a kommunista-zsidó

Igy él az Új-Oroszország Belikov lelkében

— Es, — kérdezzük — mit gondol Belikov úr: mindenáron hazatérnek az orosz emigránsok? Nagyon elkörmölyedik.

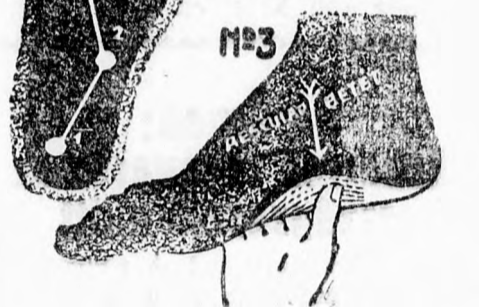
— Ez talán nem fog ilyen simán menni. Mert az új Oroszországnak nemzeti szocialistának kell lennie. Azért szigorú igazoltató eljárásnak kell megállapítania hogy kik azok az emigránsok, akik ebből a szempontból nézve a dolgot érdemesek a hazatérésre. Nem arról van szó hogy a régi cári uralmat visszaállítsuk. Denyikin és Vrangel sem ezért harcoltak. Ők olyan Oroszországot akartak, amilyen Németországot Hitler megteremtett. Meg vagyok győ-

FÁJNAK ALÁBAI?

Nº 1. GYORSAN FÁRAD?
VÁSÁROLYON MIELŐBB
AESCULAP-
CIPŐBETÉTEKET!

1. ÁBR. AZ EGÉSZSÉGES LÁB
2. ÁBR. A BETEG LÁB
3. ÁBR. AZ AESCULAP-
CIPŐBETÉTEL HEGYKÖZEL
LÁB
BÁRMIKÉNT ÉGYEN
LÁBVISZSÁGAT

AZ
AESCULAP-
CIPŐBETÉTEL
KAPHATÓ MINDEN JOBB
CIPŐÜZLETBEN
DE FELTÉTLENÜL HARMAD
MINDEN
Carmen
CIPŐÜZLETBEN

Magy. szab. sz. 267.
Gyártja: Carmen cipőgyár, Nagyvárad

uralom alól való felszabadítását, s most boldogan látja, hogy nem eselődött várszokásában.

— Szomorú, — mondja — hogy megint ennyi orosz vernek kell folynia, de ez az áldozathozás nem lesz hiabavaló. Nézetem szerint Oroszország nem képes talpraállni idegen segítség nélkül. Emigráns körökben sokan attól aggnak, hogy az orosz föld most német gyarmattá válh. De szerintem inkább legyen német, mint zsidó-gyarmat, mert az a zsidó uralom, ami az orosz népre a bolsevizmus garázdálkodása idején nehezedett, elviselhetetlen. Hiszen minden kis faluban két-három zsidó népbiztos kezében volt a hatalom és jaj volt annak, aki ellenszegülni mert, aki ha egyébként meggyőződéses kommunista volt is, különbséget akart tenni orosz és zsidó között s antiszemita hangokat mert hallatni.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — Polgári árak!

KINIZSI ANDOR: A KALIFA LEÁNYA

— Modern átirás „Ezeregy éjszaka művei”-ből —

1. Boldog béke aranylott az országban.

Nagy meglepetésben élt a nép, hisze, hóbárjai és csürjei színiültegeltek, a kamrákban pedig csordultig töltött mézes bódunok, olajos korsók, illatos déli-gyümölcsök alatt roskadoztak a polcok. A kereskedők sem panaszkodhattak: nap mint nap érkeztek messzi földről duzzadó ereszényű kalifárok, akik minden pénzt megadták a finom szalaktól szőtt fátylakért, selymekért és csengő arannyal fizették meg a művészi mintájú, színes kelméket, szőnyeget. Az örökös nyár tiszta égboltját bajok, gondok nem felhőzték be. Még adót sem kellett fizetni a jómódú nonpolgároknak.

Ki kívánhat ennél többet?

Csak Muhammed, a dicsőséges kalifa lelkére borult árnyék. Hiába ünnepelelték számos jubileummal hosszú uralkodását, hasztalan halmozták el hű alattvalói kincsekkel és ritka drágaságokkal, mit ér mindez, amikor legszebb leányát, a tündöklő Leilát hervadóknak látta.

Süssöttek meg a tudományotokat! — hajtogatla dühösen bölcsői és varázslói előtt. — Ha bűvészkedéseitekkel mégsem tudjátok visszahozni leányom arcát a piros mosolyt, amely lefagyott róla. Még hozzá nyáron!

Tudósok és bohócok, életelír kutyaszótok és művészek kísérleteztek hónapokon keresztül a legvártosabb trükkökkel, Leila továbbra is sápadt és hallgatag maradt. Még a kedvenc fehér cicáját sem bírta meg maga mellett s elhanyagolta kis tarka galambjait.

Nem dalolt, nem nevetett.

Élebe hozhatták a legszebb kislányt, ő esodás hatalmú nagyúr — borult le egyik dében a kalifa lábánál Dili, az öreg palotád, aki afféle házfelügyelői tisztet töltött be már évtizedek óta a kalifánál.

Amennyit súlyt nyom, annyi aranyat adok annak, aki megszerzi ismét legkedvesebb gyermekem boldogságát! — hirdelte ki a kalifa, de minden erőlködés, kísérletezés eredménytelen maradt.

Leila szeméről az arnyat nem lehetett elűzni.

Tündöklő szépségű leányod boldogtalan, ő esodás hatalmú nagyúr — borult le egyik dében a kalifa lábánál Dili, az öreg palotád, aki afféle házfelügyelői tisztet töltött be már évtizedek óta a kalifánál.

A ráncos arcú, szomorú atya, — miként a mesékben mindig meg van írva, — végigsimogatta lengő, hófehér szakállát és így sóhajtott fel:

Mi valamennyien régóta látjuk, hogy Leila boldogtalan és te csak most jössz rá? Inkább valami jó tipet adj, amivel örökre elűzhetjük szívéből az érthetetlen pszichopatológiai tüneteket.

Dili újból a földhözvágta magát, hogy csak úgy nyekkent.

— Férjhez kéne adni a melankó-

likus Leilát, dicső Muhammed...

A kalifa hirtelen felugrott:

— Az ötlet kitűnő! Lám erre nem is gondoltunk. Igazad van, a gyermekem szívét csak egy ifjú lángoló szerelem tudná meggyógyítani!

Szólt és korát meghozdultoló fűrészeléssel Leilához sietett.

2. A bánatos hajdon könnyeinek felszárlásával foglalkozott.

— Haj haj, — rebegette fájdalmasan, amikor apját meglátta. — Köszönöm, jó atyám, a tegnapi küldött ékszereket és ragyogó poingyolákat, amikben remekül mutat karcsú alakom, de szíves engedéllyel ezután is csak gonyadozni fogok. Engem már semmi sem tud megvigasztalni.

— Még egy dőlceg férj sem, — kérdezte hámiskásan Muhammed és gyengéden leányára kacintott. Ez pillanatra felfüggesztelte önkéntes könnyezési gyakorlatait, majd meglepetten szólalt meg:

Ah, mely bohó ötlet. De ki venne feleségül egy szomorú leányt?

— Már pedzül — gondolta magában a kalifa, hangosan azonban ezt felelte: — Kis könny sem számít akora hozomány mellett, amelyet én adok veled, ha bekötöd egy ifjú fejét. Lelked bizonyára felvidülne jéred oldalán és már én is nagyon szeretném, ha bájos unokák cibálnák jólfésült szakállamat. Válasz tehát férjet magadnak, Leila.

A leány merengve pihegte a szavakat:

— Csodálatos álmod láttam az egyik

LEIPZIGI BIRODALMI VÁSÁR ŐSZI VÁSÁR 1941: Augustus 31-től Szeptember 4-ig

Vizum kedvezmények - Vasuti kedvezmények

JELENTKEZÉS: AUGUSZTUS 2-án.

Minden felvilágosítást ad: Schuster Ludwig, ezredes, német konzul, Nagyvárodi Hlatky Endre utca 1. Tel.: 21-33 és a Leipzig Birodalmi Vásár Magyarországi Kirendeltsége, Budapest, IV. Váci u. 1-3. fejem. 6. (Beírat: Türr István-u. 8.) Telefon: 38-540

éjszaka, atyám Karcsi, izmos ifjú jelent meg előttem, akinek széke haja és kék szeme pompáson illelt az én fekete fürtjeimhez és barna szemeimhez. Mosolyogva közelített felém s éppen szólni akartam, megkérdezni tőle: rajh kicsoda, és merre van hazája, amikor a palota udvarán porolni kezdtek a perzsaszőnyegek, mire én felébredtem. Ah...

A kalifa szeme szikrázott.

— Verjetelek huszonöt botot a botor eselések talpára, akik leányom álmat zavarni merészelték. Ezúttal pedig tíz óra előtt tilos a porolás, megértettétek?! Igazítsátok ki a házirendben az erre vonatkozó korábbi utasításaimat.

Leila megsimogatta apja kezét.

— Olyan jó vagy hozzám, atya, hogy nem tudok ellentállni szíves felszólításodnak. Jó férjhez megyek. Lévendobelimet azonban magam akarom kiválasztani a rendelkezésedre álló birodalmi férjanyagból és legyen bár gazdag nagyvezér sarjdedek, avagy belistás pásztor, ha hasonlít az álomban látott alakhoz hozzámegeg.

— Azért lehetőleg inkább az előkelő sarjat válaszd, jó gyermek — vakarta meg fületét Muhammed.

— mert nem szeretném, ha valami egyszerű pór nőülne ha a csó és nagymultú családunkba. A vagyon mellékes, azt szállítom én, szerencsére van mit aprítaniuk a lajfelbe. És úgy lón, ahogy a leány kívánta...

3. A hetenkint háromszor tartott fogadónapon benépesült a palota. Daliás ifjak, mukány válogényjelöltek adták egymásnak a kitalálási, bűvös pillantásokat vetve a keresetlen szemlélődő leányra, de meg jobban a reá váró tekintélyes apaszóra. Leila azonban érzékellenül szűreslőgette a gránátalma hüvös leveit és egyre csak legyintett:

— Lelepnél! Még mindig nem stim-mel.

Ahogy jöttek az ifjak, úgy el is mehettek.

— Bárki jó, be kell engedni, ha koldus is! — adta ki a parancsot Muhammed, aki már kezdte elveszteni türelmét, amikor heteken át eredménytelenül végződött a válogénykérés. — Szorgalmazd kissé az ügyet, Leila, mert közben esetleg lehunym fáradt szempillámat s akkor birodalmam fő, te pedig férj nélkül maradsz. Ne legy annyira válogatós, bogárkam.

A hajdon azonban csak sahájtolt s egy ifjút ismét allandósolt.

Kedd lehetett, vagy már csütörtök is volt, amikor Leila egyik délelőti hirtelen kilépett merer elzárkózottságából és boldog sikollyal az éppen saron levő fiatalember nyakába omlott:

— Ó, Omin, vegre megjelentél! Hol késtel eddig az éji homályban? Azután apjához vezette a nimuló, cinos férjít ezekkel a szavakkal:

— Ó az, atyám, megláttam al-maim lovagját. Add gyorsan aldísodat, meg a hozományt.

A kalifa megsimogatta lengő szakállát és mondá:

— Hissen te... te a nevet is tudod ez ifjú embernek. Ösmered talán régebből?

— Igen — sütötte le ragyogó szemét a leány — Ó az én bíkos udvarlóm, akivel már egy év óta szerel-misek vagyunk egymásba fűlig.

— Hát akkor mire volt jó az a hosszú válogatás? — kérdezte meglepődve a kalifa. — Miért nem szóltál hamarabb?

— Mert akkor bizonyítan nem engedtem volna meg, hogy egybekeljenünk. Így viszont úri szavad kőre meg fogsz elégedni vóul az egyszerű de nagyon művelt és gentleman — kertészlegényvel is.

— Hej, te ifjúk teremtés! — nyögte Muhammed — Tehát azér volt a sok hece, mert kertészlegény. Eppen olyan vagy, mint boldogul anyád, aki szintén Adámnál és Evánál kezdte, ha valamit ki akart csinálni tőlem. No, most már usse ké megkapod beleegyező nyilatkozatomat a házassághoz.

Igy ment férjhez Leila, a napkeleti mesében...

A NYÁR ÖRÖMEI

Megy a kislány számaron, földig ér a lába

Vadevezősök utrakelnek.

Szociális forradalom a német zene bucsujáróhelyén

— Beszámoló a bayreuthi ünnepi játékokról —

Bayreuth, 1941 július hó. A német-magyar Kurir tudósítása. A zenedráma mélységeit megértő közönség hagyományos bayreuthi ünnepi játékokban a nemzetközi zenei élet legnagyobb évről-évre visszatérő zenei eseményét szokta tekinteni, mely mindig hatalmas bel- és külföldi tömegeket vonzott Bayreuthba. Ez a tömeg az idén sem maradt el. A városba vetődő idegen, aki természetesen vizsga szemekkel kutatja mindenütt a háború nyomait, meglepetéssel állapítja meg, hogy nagyjában minden a régi. A vendéglátó ország két határán is öldöklő harc dúl, itt pedig a szokott körülmények rendezéssel a régi fényben és pompában ismét felharsannak Wagnernek, a német zenetörténetnek dallamai és dübörgő

akkordjai. Vajon kifogyhatatlanok-e a népek erői, hogy egyszerre tud Mars és muzsák oltárán áldozni? Avagy az élet-halálra folyó küzdelem csupán a vérüket kockáztató harcok vagy a fegyvergyárakban verejtékező munkások személyes ügye lenne, mely az otthonmaradtakat nem tudja kizökkenteni a megsokkolt kerékvágásból?

A szép városka külsőleg valóban ugyanazt a képet mutatja, mint a boldog békeidők legszebb napjaiban. A város ünnepi mezbe öltözött, a híres „Zöld Domb”-ra vezető úton lobogó zászlók intgetnek az idegenre és a muzsák világhíres temploma továbbra is a régi egyszerű fenséggel tekint a feléje igyekvő tömegekre.

volna-e egyszerűbb, ha az egészséges és sebesült katonák, a nehéz munkában kifáradt dolgozók tizezreit nem hozzák el óriási rendezői túlmunkával ebbe a különben cseppet sem központi fekvésű városkába, hanem mondjuk különböző német operákban mutatják be nekik a „Bolygó hollandi”-t és a „Nibelungok gyűrűjét”? De igen, — feleli kalauzunk, — mindez egyszerűbb lett volna, azonban nem az, amit akarunk, ami az új német gondolkodásnak megfelel. A német psziché ismerői előtt nem lehet titok, hogy a szellemi, lelki felfrissülésre szomjazót éppen az ilyenfajta hagyományos kegyhelyek levegője teszi a művészet kincsei iránt a legfogékonyabbá. A „Bolygó hollandi” Bayreuthban egészen más, mélyebb, felejthetlenebb élményt nyújt, mint például a hamburgi operaházban. Már pedig a mi tételünk az, hogy a népek is a jót kell adni, a nép is megérdemli, hogy a jó legjavát nyújtsuk neki.

Ennek az alapelvnek megfelelően a külső keretek is éppen olyan ünneplésesek, mint ahogyan ez Bayreuthban már hagyományos. Az egyes tartományokból érkező csoportokat zeneszó kíséri szálláshelyükre. És az egyszerű munkások ugyanazokban a lakosztályokban kapnak helyet, mint azelőtt a súlyos összegeket áldozó fizetővendégek. Különböleg nincsen, mindenki ugyanabban, de a legjobb ellátásban részesül!

19 ezer német dolgozó és katonák között a hallgatóság között

Az ünnepi játékok belső megszervezése azonban mégis mélyen a nagy időknek megfelelően szinte forradalmilag megváltozott. Ez nem túlzás! A belső változás valóban, a szó legszorosabb értelmében forradalmi. A látogatók most nem a muzsika minden anyagi áldozatot vállaló nyencelének vagy a külföld duzzadó pénztárcájú utazóinak sorából kerül ki. A közönség összetétele most is változatos, ez a változatoság azonban nem a régi: katonák, a hadiipar férfi- és női munkásai, munkaszolgálatos leányok, tehát éppen azok, akik saját pénzügyi erejükből sohasem juthattak volna ide, ahol azelőtt csak a szerencse kiválasztottjai fordulhattak meg. Mint a maga nemében példa nélkül álló szociális és kulturális művet megszervező „Kraft durch Freude” mozgalom szolgálattevő ügyeletes elmeséli, a második háborús bayreuthi ünnepi játékokon 19 000 látogató vesz részt, a német dolgozók és katonák milliós tömegeiből a birodalom mind a harminc tartományából összeválogatva. A háborús bayreuthi játékok ilyenformán

tulajdonképpen annak a nagyszabású munkának beteljesését jelentik, melynek keretében a német művészvilág eddig Norvégiától Afrikáig nem kevesebb mint 250 000 előadással vette ki részét a német katonák szellemi szükségleteinek kielégítéséből.

A kívülállóban természetesen felmerül a kérdés: De vajon nem lett

Kemény szellemi táplálékot kapnak a német munkások

Am a művészi „ellátás” nívója sem csökkent. Aki a „Bolygó hollandi” előadását végig élvezhette, meggyőződhetett arról, hogy a német munkások nem kaptak híg szellemi táplálékot. Az előadás bekezdésben sem lehetett volna jobb. Erről meguk a közreműködő művészi erők is kezeskednek. A szereplő művészek a német operaházak legjobbjainak sorából kerültek ki, a mesteregyüttest a legkitünőbb német karmesterek egyike, Elmendorff vezényelte, a művészi rendezést pedig maga Tietjen államtanácsos, a berlini opera főintendánsa vette kezébe. Szinte megindító volt látni, milyen átszellemlőten adják magukat oda az egyszerű, iskolázatlan emberek tömegei a nagy élménynek. De ha valami rejtélyesnek látszott, ez volt a legizgatóbb talány, mely a kívülálló kíváncsiságát felkelthette. Milyen lehetőségek felkelthettek. Miképpen lehetséges, hogy ezek a szemmel láthatólag nem az úgynevezett magasabb intelligencia képviselői közül kikerülő vendégek élvezni, tehát megérteni tudják azt a művészi teljesítményt, melynek értékelése a magasabb képzettségűek közül is csak a kiválasztottaknak adatik meg? Ez a talány is hamarosan megoldódott. A rendezőség a hallgatóság előkészítéséről sem feledkezett meg. Hitler vendégeként mindenekelőtt csak azok kerültek Bayreuthba, akikről a kiválasztás során kiderült, hogy van érzékük a maga-

sabb foku zenei élmények iránt és ezenkívül minden előadás előtt magyarázó szóban zenei példákban, tartalmi ismertetésekben és zenei elemzésben kimerítő oktatásban részesülnek.

Ismét felharsan az előadásra hívó 65 éves harsonejel és Hessen, a Mosel-vidék s a birodalom legkülönbözőbb tartományainak egyszerű képviselői tömött sorokban zarándokolnak a „Rajna kincse” előadására. Egészségtől duzzadó katonák, halovány ábrázatu lábadozók és sebesültek, piros pozsgás munkaszolgálatos leányok ezrei igyekeznek új élmények elé. Valóban forradalmi hely Bayreuth: ami itt lezajlik, csakugyan a népi megújulás ténye, békésen építő szociális forradalom melynek színhelye valóban jogosan lett a zenei forradalmának. Wagnernek városa. Csodálatos élmény, felejthetlenebb, mint akár bármely Wagner-opera megrázó hatása!

Zakar András
Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták
Ara füzve 4, kötet 5 Pengő.
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda
kiadása.
Kapható könyvosztályunknál.

Nagyszabású közmunkák indulnak meg hétfőn Nagyváradon

A Mussolini-tér, Baross- és Mátyás-utcák rendezése — Sor kerül a Teleki-utca burkolására és kislakások építésére

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken ismét Nagyváradon tartózkodott Elisher Pál miniszteri osztálytanácsos, a közútak országos felügyelője és dr. Gyapay László helyettes polgármester, Altnöder Endre műszaki tanácsos és a Neuchatel-cég képviselőjének jelenlétében megtekintették a város legelhanyagoltabb és legszomorubb állapotban lévő útjait, a három évvel ezelőtt épített Baross-, Mátyás-utcák kövezetét, valamint a Mussolini-teret.

A kisgyűlés határozata értelmében ezekre a munkákra két vállalkozótól kért ajánlatot a város, melynek eredményeképpen a Neuchatel-cég kapja meg az útépitési munkát. Pénteken délelőtt a belügyminisztériumból látvbeszélőn megérkezett a felhatalmazás a szabadkézből való kiadásra, így hétfőn már meg is kezdik ezeket az utóknak a kiépítését mintegy 65 ezer pengős költséggel.

A költségvetésben jóváhagyott egy millió négyszázezer pengős összegből ezen munkák elvégzése után már csak 293 ezer pengő áll a város rendelkezésére, ez azonban olyan összeg, aminek felhasználásáról még műszakilag sem gondoskodtak. A Népfürdő építésére, valamint a Teleki-utca burkolására július 30-án nyújtják be a felszólított vállalkozók a költségvetésüket, ez 350 ezer pengős munkát jelent. Folyamatban van a 250 ezer pengős kislakások építési vállalatba adása is.

Október végéig érvényesek a nyerszorbvásárlási engedélyek

Megemlékeztünk arról, hogy a legközelebbi napokban kiadják az új nyerszorbvásárlási engedélyeket. Miután azonban az anyaggyártáshoz bizottság a kitűzött határidőig, július 15-ig a kijelölésekkel nem tudott elkészülni, úgy döntöttek, hogy a jelenleg érvényben levő nyerszorbvásárlási engedélyek hatályát október 31-ig meghosszabbítják.

Nagyvárad thj. város Közélemezési Hivatala

Felhívás!

Nagyvárad thj. város Közélemezési Hivatala értesíti az érdekelteket, hogy az 1941 augusztus 10-től 1941. november 16-ig, valamint az 1941 augusztus 1-től 1941 november 1-ig kibocsátott cukor-, illetve petroliumjegyekkel kapcsolatos felszólamlások Nagyvárad thj. város Közélemezési Hivatala ki zárólag a következő sorrendben és a következő napokon délelőtt 8-2-ig intézi el:

A—B kezdőbetűs utcák aug. 1-én.
C, D, E, F, G 2-án
H, I, J 4-én,
K, L, M 5-én,
N, P, O 6-án,
R, S, Sz 7-én,
T, U, V, Z 8-án.
Hegyközség, Össi-télp 9-én.

A felszólamlások sorrendje az új magyar utcanevék szerint történik és felhívom az érdekeltek figyelmét, hogy a későbbi időpontban történő felszólamlásokat a hivatal figyelembe nem veszi.

Református Kulturpalota Szinháztermében

Július 27-én, vasárnap d. u. 5
és este 8 órai kezdettel

Bereg-Nádas vidám előadásai

3 óras kacagás!

Színre kerülnek: Bohózatok, tréfák,
mókák, énekek és táncszámok.

Főszereplők:

Keleti Aranka, Berengh Béla,
Borsos Mancsi, Bihari Zoltán,
Oslai Rózi, és Solti Miklós.

A zongoránál ül:

Szathmáry Endre

A Szigligeti Színház ig. karnagya
Olcsó helyárak!

Jegyelővétel a Ref. Kulturpalota
érintésénél d. e. 11-1-ig és d. u.
5-8-ig.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILAGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ARAK: Égész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.
 Postatakarékpénztári számszámlánk
 száma: 72.301.

Kéziratokat nem örünk meg és nem
 adunk vissza

Olvasóinkhoz

Mint már röviden közöltük, a Budapesti Közlöny július 20-iki számában miniszteri rendelet jelent meg a sajtótermékek terjedelmének és az ezzel kapcsolatos egyes kérdéseknek szabályozása tárgyában

A rendelet értelmében a „Magyar Lapok” példányonkénti eladási ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 16 fillér lesz. A lap előfizetési ára egy hónapra 2 P 50 fillér, három hónapra 7 P 20 fillér.

A miniszter szigorú büntetést helyez kilátásba a rendelet megszegésével szemben s kihágás esetén két hónapig, háború idején hat hónapig terjedhető elzárással sújtja a rendelet ellen vétőket. A pénzbüntetés legmagasabb összege 8000 Pengő.

Meg vagyunk győződve arról, hogy olvasóink és előfizetőink megértik az intézkedés mélyenlévő okait s támogatnak bennünket, hogy mindenben a miniszteri rendelet szerint járassunk el. A rendelet megtiltja előfizetési kedvezménynek adását s így a nyugdíjasok, stb. kedvezményeit sajnálatlalt meg kell szüntetnünk már csak a fent közölt szigorú büntető rendelkezések miatt is

MIKOR KELL SÜTÉTITENI? (M. T.)
 A magánvilágítás, lakóházak és gépjárművek elsötétítésének végrehajtását július 26-án, szombaton 20 óra 20 perckor kell végrehajtani.

Az **ORSZÁGZASZLO** előtt vasárnap, július 27-én a nagyváradi magyar királyi postaalისტek órszakasza teljes díszőrséget.

ZASZLÓBONTÓ GYŰLEST RENDEZETT KOVÁCSZÁN A KERESZTÉNY MAGYAR KERESKEDŐK SZÖVETSÉGE. Marosvásárhelyről jelentik: A Keresztény Magyar Kereskedők Szövetsége tegnap rendezte zászlobontó-gyűlést Kovácszán, ahol Várady Árpád a szövetség marosvásárhelyi csoportjának elnöke mondott beszédet. A Székelyföldről 200 kereskedő gyűlt össze. Kimondták a Szövetség munkásságának gyors ütemben való megkezdését. (MTI.)

SÉPSISZENTGYÖRGYON SZÉKELYFÖLDI KIÁLLÍTÁST RENDEZNEK. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület a testvéregyesületek támogatásával Sepsiszentgyörgyön székelő földi kiállítást és vásárt rendez augusztus 30, 31 és szeptember 1 napjain. A kiállításnak mezőgazdasági, állattenyésztési, kertészeti, erdészeti, ipari, vadászati, irodalmi, képzőművészeti és háziipari csoportjai lesznek. A résztvevőknek augusztus 15-ig kell jelentkezni az EMGE sepsiszentgyörgyi kirendeltségénél (Magy. Tud.)

Hölgyek! Tökéletes dauer
 és hajfestés
Rammingernél Bazár-
 épület

SZÁZEZER PENGŐS KÖLT-SÉGGEL ÁTRENDÉZIK A KOLOZSVÁRI FŐTERET. Kolozsvárról jelentik: A kincsesváros egyik legszébb ékessége, a Mátyás-szobor. Az elmúlt évtizedek alatt a szobrot környező tere a román hatóságok teljesen elhanyagolták. Kolozsvár vezetősége most százezer pengős költséggel átépítteti és parkiroztatja a Mátyás-szobrot övező tere. Úgy hogy Padrusz János remekműve méltó keretet kap s a nyilvános nemzeti ünnepségek is megfelelő környezetben folyhatnak le majd.

Istvánffy József főerdőmérnök távozása. Istvánffy József főerdőmérnököt, aki a világháború után jött Nagyváradra, jólismerték városunkban. Amilyen kiváló katona volt — elejétől végig küzdötte a világháborút és 11 kitüntetést szerezve, mint főhadnagy szerelt le, — éppen olyan kiváló ember volt a szakmájában is. Annak idején állami állását kénytelen volt elhagyni, de tudásával és korrektségével, mint magán-erdőmérnök sikeresen tovább működött szakmájában, amelynek egyik legképzettebb tagja volt. — Most a Földművelésügyi Minisztérium m. kir. erdőtanácsossá való előléptetésével egyidejűleg a hesztercei m. kir. erdőigazgatóság vezetőjévé nevezte ki, hogy ott tovább folytassa megszakított állami szolgálatát. Bármennyire is sajnáljuk városunkból való távozását, mégis örvendünk kell, hogy az őt megillető helyet elfoglalhatja.

KÉT HALOTT ÉS HUSZ SÜLYOS SEBESÜLT A PÓLA DE GORDONI VASUTI KATASZTRÓFÁNÁL. Madridból jelenti a Német Távirati Iroda. Megirtuk, hogy Pola de Gordonnál egy gyorsvonat és egy vasútimozdony összeütközött. A katasztrófa karambolnak, mint újabbban jelentik — husz sulyos sebesültje és két halottja van. (MTI.)

„Bafisa” csempekályhák Nagyvárad,
 Szilagyi Dezső-u. 3. Telefon 17-76. 40-50 % fűtőanyag megtakarítás. 1-2 év alatt önmagát fizeti vissza.
 Szerelés - Átrakás - javítás Hardtmuth rendszer!

FELHÍVÁS AZ IPAROSOKHOZ. Felkérjük mindazon iparosokat, kik gépi berendezéssel, vagy 20 munkással dolgoznak, hogy a kötelező mentőszekrény egységes beszerzésének megbeszélésére, folyó hó 28-án, hétfőn délután fél 7 órakor az Ipartestület földszinti nagytermében jelenjenek meg. **Ipartestület Elnöksége**

Magyar Zeneszerzők bihari körzetvezetősége értesíti a bált és hangversenyt rendező egyesületek elnökségét, valamint a vendéglátó üzemek tulajdonosait és engedélyhez kötött egyéb zenélőket, hogy Soltész István ur (Nagyvárad, Pável-u. lakos) megbízatása megszűnt. Timina Győző körzetvezető őrlik.

Különleges postabélyegző a szabadkai „kenyér ünnepnapjára”. Budapestről jelentik: (MTI) A posta vezérigazgatósága közli, hogy a magyar kenyér ünnepén, július 27-én, Szabadkán az 1-es számú postahivatal, az ott feladott küldemények egy részének bélyegzéséhez különleges bélyegzőt használ.

50 SZAZALÉKOS KEDVEZMÉNYT KAPNAK A RENDŐRLAKTANYÁK RÁDIO-VEVŐI. Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: A közlekedésügyi miniszter tündeletet adott ki, amelynek értelmében a rendőrlaktanyák szobáiban elhelyezett szórakoztató rádióvevő-berendezések után augusztus 1-iki hatállyal ötvenszázalékos díjkezdményt engedélyez.

Töltse
 Minden szabadidejét az ózodus, pormentes és fenyőillatos
Püspök-fürdő
 rádiumos hullámfürdőjében,
 ahol egy pengős jegyárral egész nap szórakozhat!
 Szellemileg kimerülteknek elsőrangú! — A nagy teraszon
 mindennap d. u. 5 órától elsőrendű tánzene.

Tizezer pengőt gyűjtöttek egy magyar iskola építési céljaira a nagynardai horvátok. A mult tanítási év végén a vármegye illetékes szervei figyelmeztették a vármegyei Nagynarda község horvátjainak lakosságát, hogy jogukban van gyermekeiket horvátul taníttatni. Amennyiben óhajtják, külön iskolát állíttanak fel részükre. A község horvát lakossága azonban küldöttséget melesztett a vármegyéhez és bejelentették, hogy gyermekeiket feltétlenül magyarul kívánják taníttatni. Nekik — mondták — nem kell a horvát iskola, mert hiszen a gyerekek a családban megtanulták anyanyelvüket s a szomszédos faluban németül is megtanulhatnak. — Kötelességüknek tartják, hogy az iskolában a kenyeret adó magyar haza nyelvét tanulják meg. A község lakossága ezután 10 ezer pengőt gyűjtött az új magyar iskolára, amely állami támogatással már fel is épült.

Erkeserü község római katolikus egyháztanácsa pályázatot hirdet meg: üresedett kántortanítói állásra. Jövedelme 16 kat hold föld, lakás, államsegély. Pályázati határidő augusztus 10. — Erkeserü, Bihar megye.

Hivatalvizsgálat a városházán. Nagyvárad. Saját tud. Dr. Hlatky Endre városi főispán pénteken délután hivatalvizsgálatot tartott a városházán. Ebből a célból az összes tisztviselőket berendelték a délután folyamán. A vizsgálat eredményeképpen a főispán megelégedését fejezte ki dr. Gyapay László helyettes polgármesternek.

Felhívás a borbély és fodrász munkásokhoz. A Nemzeti Munkaközpont-hoz tartozó borbély- és fodrászmunkások szakcsoportja felhívja mindazon borbély és fodrászmunkások és munkásnőket, akiknek a munkaadójuk nem fizeti a törvényes 8 százalékos bérpótlékot, hogy e hó 29-én, kedden este 7 órakor jelentkezzenek a Munkás Otthonban a borbély és fodrász szakcsoport helyiségében. Becsülettel NMK borbély és fodrász csoport vezetősege.

HALALRAITÉLTÉK AZ ELSÖTÉTÍTÉS SZOLNOKI POSZTOGATÓJÁT. Budapestről jelenti a MTI: A Mai Nap írja: Szolnokról jelentik: **Fülöp István 61 éves endrői napszámost, a szolnoki rögtönítelő bíróság az elsötétítés alatt elkövetett lopásért, kétél-általi halálra ítélte. A kegyelmi tanács véghatározata alapján nem akasztják fel, hanem a kegyelmi kérvényt felterjesztik a kormányzóhoz.**

Tűzharcos bajtársak. Tudomásunkra jutott, hogy a tagsági díjak beszédésére arra illetéktelen egyén keresi fel bajtársainkat. Tudomásul vétel végett közöljük, hogy csakis Demjén József bajtárs van meghatalmazva a tagsági díjak felvételére, aki szabályszerű igazolvánnyal van ellátva. Aki tehát az esedékes tagsági díjakat másnk fizetik ki, az érvénytelen és kérjük, hogy az illetőt azonnal rendőrnök adjak át. Esedékes tagsági díjakat a székházunkban lévő irodánkban, hivatalos órák alatt is befizethetik tagjaink. — Tűzharcos Szövetség váradi főcsoportja.

Allamosítják a horvát bankokat. Zágrábi tudósítónk jelenti: A minap lépett életbe a kormány új törvényerejű rendelete a pénzintézetek átvételéről. A törvényrendelet értelmében az államkincstár a kereskedelmi minisztériummal egyetértésben az állam tulajdonába veheti át a pénzintézeti részvénytársaságokat, vagy pedig előírhatja, hogy ki veszi át a részvények kisebb vagy nagyobb részét. Az államnak jogában lesz az intézeteket más magánintézetek kezelésére bízni, vagy pedig állami közérdekű intézménnyé átalakítani.

Órája pontos lesz, ha ékszert, órát Gyengénél vesz
 Aranyat magas napi áron veszek Rákóczi-ut 19.

Statáriális bíróság elé kerül az aknasugatagi rablógyilkos kéményseprő. Maramarószigetről jelentik: A napokiban Aknasugatagon vakmerő rablógyilkosság történt. Özv. Molnár József-ne 54 éves kéményseprővállalkozónöt meggyilkolták és kirabolták. A nyomozás során őrizetbe vették Tronkos Miklós kéményseprő segédet, özv. Molnár József-ne alkalmazottját, aki — bár Nagybanján felesége és három gyermeke él — közös háztartásban élt munkaadónőjével. Tronkost Felsőbanján fogták el. Előbb tagadott, de azután részletes vallomást tett és bevallotta a rablógyilkosságot. Miután a kéményseprősegéd rovtottmulit és tetté elsötétítés idején követte el, statáriális bíróság elé kerül.

KEGYELETES UNNEPSÉGET RENDEZ DEBRECEN VÁROSA. A DEBRECENI CSATA EMLÉKÉNEK. Debrecen városa minden évben kegyeletes ünnepség keretében emlékezik meg a debreceni csatáról, amelyet a szabadságharc idején 1849. augusztus 2-án vívtak. Az idén a rendkívüli viszonyoknak megfelelően egyszerű, de annál bensőségesebb lesz ez az ünnepély. A honvédtemetőkben a hősök mauzoleuma előtt tartják meg a kegyeletes ünnepélyt amelyen részt vesznek Debrecen város társadalmi és katonai előkelőségei, továbbá a helyi egyesületek és testületek küldöttségei amelyek megkoszorúzzák a hősök emlékművét. (Magy. Tud.)

A ZSIDÓK IPARUZÁSÁNAK KORLÁTOZÁSÁRÓL TÁRGYALT A DEBRECENI IPARTESTÜLET. A Magyar tudósító jelenti: A Debrecen és Vidéke Ipartestület előljárási ülése elé érdekes indítványt terjesztett a Magyar Jövő Szövetség és az ipartestület gép- és mezőgazdasági csoportja. Az indítvány javasolja, hogy az ipartestület kezdjen országos mozgalmat olyan értelmű kormányintézkedés kiadása érdekében, hogy a zsidók sem ócskavas és fém, sem pedig fa, általában szerszám- és műfatermesztést ne folytathassanak a zsidók mindenemű jármű gyártásától, javításától és a velük való kereskedéstől tiltásának el. ne legyen a zsidó iparosoknak az ipartestületben sem aktív, sem passzív választójoga és addig is, amíg a zsidókérdés az országban véglegesen nem lesz rendezve, tüntessék fel cégtáblájukon zsidó mivoltukat.

ÁSVÁNYI MUZEUMOT ÁLLITANAK FEL NAGYBÁNYÁN. Nagybánya köztudomás szerint elsősorban ritka ásványainak köszönheti nevezetességét. Nemesfémirtalmu ércei miatt volt annak idején az erdélyi fejedelmek egyik legértékesebb városa és csak később az idők folyamán terelődött az idegenforgalom figyelme a környék természeti szépségeire. Most éppen idegenforgalmi szempontból merült fel ásványtani múzeum felállításának a terve. Kupás Gyula városi főjegyző, akinek az ásvány-irodalom terén nevét Európa-szerte ismerik, szívvel-lélekkel készíti elő az ásványtani, illetve bányamúzeumot. Nagybányának ugyanis nagy előnye sokféle és ritka fajtájú ásványa. Van olyan ásvány is, amely az európai földrészen egyedül csak Nagybánya környékén található. A múzeum anyagát nagyszerűen egészíthetik ki a különböző bányák ugynevezett „kristálykamráinak” kincse, a tudományos szempontból talán kevésbé értékes, de nagyon mutatókristályok, a természet alkotóműhelyének ékkövei, amelyeknek gyógyó színei és remekbeszabott alakzatai vonzzák a laikusokat. Nagybányán remélik, hogy jól megszervezett bányamúzeum felállításával nagy szolgálatot tehetnek mind a tudománynak, mind az idegenforgalomnak. (Magy. Tud.)

Hirdetmény

Nagyvárad thj. város polgármestere, illetve a város gazdasági ügyosztálya 29.229-1941. sz. alatti a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom mindazokat, akiknek a felszabadulás után Magyarországból elköltözött románok által elhagyott házakról vagy lakásokról tudomásuk van, valamint azokat, akik ilyen elhagyott házak kezelésére az elköltözött román háztulajdonos részéről megbízást kaptak, hogy a tulajdonos nevének, valamint az utca és házászám bejelentése végett a városgazdasági ügyosztálynál (városháza, I. em. 24.) haladéktalanul jelentkezzenek.

Felhívom a város lakosságát, hogy azok, akiknek kiadó butorozott szobájuk van, azt ugyancsak a városgazdasági ügyosztálynál haladéktalanul jeleentsék be.

Nagyvárad, 1941. július hó 26-an. — Dr Gyapay László, s. k., h. polgármester.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok-at.

SPORT

Körösvidék válogatottja vendégszerepel vasárnap Nagyváradon

A pihenőjéről visszatért NAC vasárnap már komoly mérkőzést játszik a Körösvidék válogatottja ellen. A válogatott csapat játékosait Békéscsaba, Hódmezővásárhely, Gyula és Orosháza labdarúgó csapatai adják, tehát igen jóképességű ellenfelet kap a NAC.

A nagyváradai csapat összeállítása

a szokott lesz, lehetséges azonban, hogy helyet kap a kapuban egy próbajátékos is, aki Budapestről ajánkozott az egyesülethez. A mérkőzés iránt igen nagy az érdeklődés, a NAC-hívek kíváncsiak csapatukra a Szent István Kupa mérkőzések előestéjén.

Az Árpád Lövész Egylet mentesíti a munkásokat a tagdíj fizetéstől

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken este választmányi ülést tartott az Árpád Lövész Egylet dr. Gyapay László helyettes polgármester, elnök elnökléte mellett. Az ülésen tagfelvételeket tárgyalták, ismertették az oktatói tanfolyamról szóló jelentést, majd az ügyvezető elnök jelentésére került a sor, amely az ügymenetet és a folyó ügyeket ismertette.

Gyapay László dr. elnök bejelentette, hogy szeptember 1-re elkészülnek a levante löterek, amelyek az egyesületnek is rendelkezésére állanak. Az egyesület az új városi költségvetés összeállításával kapcsolatban támogatást kér a várostól. Bejelentették, hogy amennyiben a viszonyok enge-

dik, újabb oktatói tanfolyamot rendeznek. Az indítványok során felvetődött az a gondolat, hogy az egyesület a közeljövőben ünnepséget rendez, a munkásságot pedig mentesítik a tagdíj fizetés kötelezettsége alól.

Felhívás az egyesületekhez!

Kovács László egyesbíró felhívja a nagyváradai egyesületeket, hogy vasárnap délelőtt fél 11 órakor zászlójuk alatt gyűlekezzenek az Emke kávéház előtt. Innét testületileg indulnak az Országzászló elé, ahol résztvesznek a tűzharcos avatáson.

Kalocsai szív dobbant a váradi Ötvös család felé

Jó napja volt tegnap az Ötvös-családnak. Tiszteletes szegénységűkről, az öt kicsi árva sorsáról írt cikkünk visszhangra talált egy kalocsai olvasónk, Gólogi Lajos szívében és nagyobb adomány, húsz pengő küldésére indította. Rendkívüli összeg ez az Ötvösök háztartásában, annyi pénz, amennyit Ötvösné asszony nem is látott egy csomóban, amióta özvegyen maradt. Péntek este vittük el Ötvöséknek az eddig hozzánk érkezett adományokat, összesen 23 pengőt. Épp vacsoránál ült a család a kis külvárosi lakás ajtaja előtt. A or-nác földjén kuporogtak a gyerekek az édesanyjukkal együtt s oly vidáman kanalazták a hig krumplilevest, amit a jószívű szomszéd tűzhelyén főztek meg és amihez egy darabka kenyér se jutott egyiküknek sem, — mintha királyi lakomában lett volna részük.

— Pénz áll a házhoz, — jelentettük a népes családnak és Ötvösné boldogan, hálásan vette át az összeget.

Nem érdeklődtünk, hogy mire fogja a pénzt fordítani, de a szegény özvegy már hozott is ki a házból egy ócska paplant, amelyről a huzatot teljesen levették az idő.

— Erre kell, — mondotta — vásárolnom valamit, nehogy szétfoszlódjék a vatta és ne legyen mivel betakarni a gyerekeket, ha megint ránkjön a tél...

Száz helye is volna ennek a 23 pengőnek az Ötvös-háztartásban. Lassanként már egy kis őszi beszerzésre is kell gondolni, az öt kis sápadt, sovány gyerek napi ételméj is fel kellene javítani. Bizonyára lesznek még, akik ezen a gondon könnyíteni fognak.

Rendelet a magyar és más anyanyelvű gyermekek iskolai oktatásáról

Akultuszminiszter két oktatási rendeletet adott ki. Az egyik szerint a nem magyar anyanyelvű környezetben élő magyar gyermek iskolai tanulmányait vagy magyar iskolai tagozatban vagy vándortanító útján, vagy magyar internátusban, avagy egyébként magyar környezetben elhelyezve köteles folytatni és az iskolaköteles korú magyar anyanyelvű gyermeket magyar tanítási nyelvű iskolába kell

járatni, ha lakóhelyén ilyen iskola működik.

A másik rendelet értelmében a nem magyar anyanyelvű középiskolai oktatását ezentúl csak a gyermek anyanyelvén kell folytatni, ami természetesen nem érinti a magyar nyelvnek, mint tantárgynak tanítási kötelezettségét. A szülők kívánságára megengedhető, hogy a tanítás ezentúl is, mint eddig két nyelven történjen.

Az e'egáns halgy

DELELŐTT:

Egyszerű, fehér nyári ruha, eredeti megoldásu zsebekkel és köpenyvel

A PARTFÜRDŐN:

Piros-fehér virágos lenből készült dírnál-szabáú strandköpeny, bú, bera kott aljrésszel

ESTE:

Nyári nagystélyi ruha magasan záródó gallérral, hosszú ujjakkal, három színben tartott, igen bő, ráncolt szoknyával. (A három szín: sötétkék, ciklámenvörös és barnasárga)

Belvárosi mozgóban
Vasárnap utoljára:
A két tökje

Hétfőtől:
MAZURKA

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Legragyogóbb magyar vígjáték
AZUR EXPRESS
Tolnay Klári, Páger Antal,
Szelezky Zita, Básthy Lajos.
Vasárnap délelőtt matiné.
Előadások: 1/4, 1/6, 1/8 és 1/10 órakor.

Apollo filmszínházban
Turay Ida és Kabos angyali vígjátéka.
Az ujrokon
Legujabb hirodó. Csernovitz, Kisenev és
Minszk elfoglalása stb. stb.

GAZDASÁGI ÉLET

Egységes alapszabályminta jelent meg a közjóléti szövetkezetek részére

— Harmadik közlemény —
13. §.

A közgyűlés

A közgyűlés rendes vagy rendkívüli. A közgyűlést az igazgatóság hívja össze. A közgyűlés jegyzőjét az elnök jelöli ki.

A közgyűlés helye:
A rendes közgyűlést minden évben az üzleti évet követő hatodik hó végéig kell megtartani.

Rendkívüli közgyűlést az igazgatóság bármikor összehívhat.

A K. T. 187. §-ában megjelölt esetekben az igazgatóság, a K. T. 195. §-ának harmadik bekezdésében meghatározott esetekben pedig a felügyelőbizottság köteles rendkívüli közgyűlést összehívni.

A rendkívüli közgyűlés összehívását a K. T. 178. §-a értelmében az ok és cél megjelölése mellett, a befizetett üzletrészek egytizedrészét képviselő egy vagy több tag bármikor kérheti.

Ha az igazgatóság ennek a kívánságnak nyolc nap alatt nem tesz eleget, a közgyűlést az érdekelt tagok kérelmére az illetékes cégbiróság hívja össze.

Mind a rendes, mind a rendkívüli közgyűlés összehívása vármegye-város hivatalos lapjában (a című lapban) a közgyűlést legalább nyolc nappal megelőzően közzéteendő meghívóval történik. Ezenkívül a közgyűlési meghívót a szövetkezet üzlethelyiségében a közgyűlést megelőzőleg nyolc nappal ki kell függeszteni. A meghívóban fel kell tüntetni, hogy a közgyűlés rendes-e vagy rendkívüli, a közgyűlés helyét és idejét tárgysorozatát, valamint azt, hogy az évi mérleget a közgyűlést megelőző nyolc napon át a szövetkezet hivatalos helyiségében közzé kell tenni, továbbá, hogy az évi mérleget és eredmény-számlát a felügyelőbizottság jelentésével a K. T. 243. §-ában részletezett adatokkal együtt vármegye, város hivatalos lapjában (és a megjelölt c. lapban) a közgyűlést megelőző nyolc nappal előbb közzétették. Amennyiben a közgyűlés tárgysorozatába alapsza-

bálmódosítás is felvetett, a meghívóban meg kell jelölni a módosítandó szakaszokat és fel kell tüntetni a módosító indítványok rövid tartalmát is.

14. §.

A közgyűlés vezetése

A közgyűlést a szövetkezet elnöke vezeti. A szövetkezet elnöke a törvényhatóság első tisztviselője, illetőleg a megyei város polgármestere, aki egyben az igazgatóság elnöke is.

Az elnök akadályoztatása esetén a közgyűlést az alelnök, ha pedig ő is akadályozva volna, az igazgatóság jelenlévő korban legidősebb tagja vezeti.

15. §.

A közgyűlés határozatképessége és a tagsági jog gyakorlása

A közgyűlés határozatképes, ha a befizetett üzletrészek összegének legalább felét képviselő öt tag jelen van.

A közgyűlésen való megjelenés és szavazás személyesen vagy meghatalmazott útján gyakorolható.

Az alapító tag a jegyzett üzletrészek számának megfelelő szavazati joggal rendelkezik.

A közgyűlésen a rendes tagoknak,

tekintet nélkül üzletrészeik számára, csak egy-egy szavazatuk van.

A közgyűlésen meg nem jelenő rendes tagok a közgyűlésen való megjelenésre és szavazásra csak tagnak adhatnak meghatalmazást.

A nem önjogi tagot törvényes képviselője akkor is képviselheti, ha saját személyében nem is tagja a szövetkezetnek.

A meghatalmazást írásban kell adni. A meghatalmazás további kellekeit az igazgatóság állapítja meg.

16. §.

A közgyűlés határozatképtelensége esetén követendő eljárás

Ha a közgyűlés határozatképtelenség miatt nem tartható meg, a határozatképtelen közgyűlés napjától számított további tizennégy napon belül újabb közgyűlést kell összehívni, mely a résztvevők és az ezek által képviselt üzletrészek számára való tekintet nélkül határozatképes, azonban csak azokban az ügyekben, amelyek a határozatképtelen közgyűlés tárgysorozatában szerepeltek.

17. §.

A szavazás

A határozathozatal nyílt szavazással, szótöbbséggel történik.

Szavategyenlőség esetén az elnök dönt. Az üzletrészek névértékének felmérése tárgyában hozott közgyűlési határozat azonban csak akkor érvényes, ha a közgyűlésen megjelent tagok legalább háromnegyedrész szavazott a felemelés mellett.

(Folytatjuk)

Adózó polgárok határidős naplója

A Háztulajdonosok Szövetsége augusztusi negyedik tájékoztatója

1. Legkésőbb augusztus hó 15-éig mindenki igyekezzék befizetni a július hó 1-én esedékessé vált negyedévi adóját és ennek járulékait. A befizetés elmulasztása az adónak 3 százalékkal növelését, továbbá 6 százalékos behajtási költségek felszámítását vonja maga után.

2. A városi adóhivatal megkezdte az 1941. évre járó házadó kivételét tartalmazó fizetési meghagyások kiképzését.

A Háztulajdonosok Szövetségéhez már bemutatott ily fizetési meghagyásokban azonban csak a kincstári házadó és az ezután járó rendkívüli pótlék van összegszerűleg megállapítva. A fizetési meghagyás egyben azt a figyelmeztetést tartalmazza, hogy a megállapított adóalap után még községségi pótdadót, utadót, rokkantsági díjat és nyilvános betegápolási díjat és gyermekgondozási pótdadót is kell fizetni.

Eljártunk a városi adóhivatalnál és ott azt a felvilágosítást nyertük, hogy ezek a pótdadók előlra nem lesznek és ezek összegéről az adózók az adóívek-ből fognak felvilágosítást nyerni.

Ezeket a pótdadókat azonban az adózók a Háztulajdonosok Szövetségében rendelkezésükre tartott „Adókivétési kulesok táblázatos összeállítása” alapján kiszámolhatják és ekként az öket

terhelő pótdadók mennyiségéről a meggyőződést szerezhetnek.

3. Figyelemztetjük háztulajdonos urainkat, hogy a folyó évi adófizetési meghagyások kiképzésénél és átvételénél az átvételt igazoló aláírásuk eszközzése előtt írják rá az átvételi elismervényre az átvétel hónapját és napját. Ugyanezt jegyezzék fel az átvett fizetési meghagyásokra azért, hogy ekként a fellebbezési határidő kezdő napja tekintetében tájékozva maradjanak.

4. A fizetési meghagyásban feltüntetett adóalapot megnyugtatókuk kedvéért hasonlítsák össze az általuk beadott adóbevallás adataival és ekként győződjenek meg a kivétel helyességéről, vagy esetleg sérelemességéről.

5. A városi adókivétel esetén a fellebbezést a fizetési meghagyás kézbesítését követő 15 nap alatt kell bejelenteni a városi adóhivatalhoz. Megállapítható a házadó jogossága és összegszerűsége. Megtámadható az adókivétel az az alapon is, hogy a kivétel hatóság nem vette figyelembe a már előzőleg nyert adómentességet.

A fellebbezést a kir. pénzügyigazgatóság tárgyalás kitűzése nélkül intézi el és ennek folytán minden érvet a fellebbezésben kell felsorakoztatni és minden bizonyítékot ehhez kell becsatolni.

6. A bér felmondást korlátozó és a béreket rögzítő kormányrendeletek jelenleg is érvényben állanak.

Rendes felmondással csak az a háztulajdonos élhet, akinek a felmondott lakásra a saját maga, vagy leszármazói részére van szüksége, vagy aki építkezni, vagy átalakítani akar.

Az üzlethelyiségnek és az iparműhelyek, raktárak felmondása nincsen megtiltva.

A bérek jelenleg is az 1939. szeptember 1-én fennállott bérek alapján vannak rögzítve. Az ezen rendelkezések megszüntetése tárgyában előterjesztett háztulajdonosi emlékiratok elintézését máig nem nyerték.

7. Ha a bérbeadott lakásra vonatkozó bérleti szerződés 1941. február 23-át követően járt le és a bérlet a lejáratot legalább három hónappal megelőzőleg, a bérviszony meghosszabbítására irányuló szándékát a háztulajdonossal ajánlott levélben nem közölte, ez a háztulajdonos a bérleti szerződés lejáratá időpontjában a lakás felett szabadon rendelkezhetik.

8. A rendes felmondást, — amennyiben ennek az előző pontok értelmében helye van, akként kell eszközölni, hogy erről a bérlet augusztus hó 8. napjának délutáni 5 órájáig tudomást szerezzen.

A magánúton eszközölt felmondás csak akkor érvényes, ha ezt vagy két tanu előtt szóbelilek, vagy pedig két tanu által előttemezett, a felmondó által aláírott és ajánlottan postára tett levél útján eszközlik.

9. Bér nem fizetése, a bérlet tárgyának szerződés, vagy rendeltetés ellenes használata, a bérlet tárgyának rongálása, veszélyeztetése, összeférhetetlen magaviselet, a bérbeadó, vagy a többi lakók nyugalmának jelentékeny zavarása esetén a bérbeadó a bérviszonyt az erre vonatkozó körülmény közlése mellett rögtön hatályu felmondással bármikor felmondhatja.

10. Ha a bérlet erre történő felhívás ellenére a felmondás elfogadása tárgyában nem nyilatkozik vagy azt visszautasítja, a bérbeadó a kilakoltatási pert a felmondási határidő lejáratá előtt megindíthatja.

ÖSSZEÜLTEK PÁRIZSBAN A MEGSZALLT TERÜLET BIBOROSAI ÉS PÜSPÖKEI

A *Neue Zürcher Zeitung* vichy-i jelentése szerint július 30-tól augusztus 3-ig és augusztus 13-tól augusztus 17-ig nagymértékben korlátozzák a vasúti forgalmat, különösen a személyforgalmat. Ebben az időben gyorsvonatot külön hatósági engedéllyel lehet igénybevenni.

Nincs
petroleum,
vezetesse be a villanyt kedvező fizetési feltételek mellett.
Kovács Gyula
villany- és gázszerszámok, Alapi u. 2.

Szóda víz
olcsón bármikor
higiénikusan otthon
készíthető.
Palackok és szén-sav-
páronok kaphatók és
cserélhetőek

TÖRÖK
v.-s., festék- és háztartási cikke
kereskedésében.
Rákóczi-ut 2. — Bazár épület.

RÁDIÓ

SZERDA, JULIUS 30.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 A vetkes gyermek. János Alfréd előadása.
- 10.45 A gösfai óbor. Vitéz Horváth Béla előadása.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Himnusz.
- 12.10 A 15. honvédgyalozred zenekara
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 Horváth Rezső cigányzenekara.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 A Rádió Szalonzenekeara.
- 16.15 Édes anyanyelvünk. Halász Gyula előadása.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Konczné Keömléy Bianca énekel, zongorán kíséri Aigner Pál dr.
- 17.40 Közvetítés a Beszélő köntös felvételeiről a Magyar Filmirodából. Hangfelvétel.
- 17.50 A Rendőrzenekar.
- 18.35 A testőrök és a Magyar Tudományos Akadémia eszméje. — Dienes Andor csendőrfőhadnagy előadása. Felolvasás.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Géczy Barnabás zenekarának műsorából. Hanglemek.
- 19.35 Külügyi negyedóra.
- 19.50 Chappy tánczenekara.
- 20.35 Petőfi legendás szibériai fogsága. Gáspár Jenő előadása.
- 21.00 Székesfővárosi Zenekar.
- 21.40 Hírek.
- 22.40 Sára Elemér cigányzenekara muzsikál, Vargha Imre énekel.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 23.25 Exotikus dalok és táncok hanglemezzel.
- 24.00 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 31.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 1. Cigarettafüst. 2. Préselt virágok. Móricz Pál elbeszéléseiből. Felolvasás.
- 10.45 Külföldi híradó. Felolvasás.
- 11.00 Gyásztisztviszlet a Belvárosi Ferenc-rendi templomból, Liszt Ferenc halálának 55. évfordulója alkalmából.
- 12.00 Himnusz.
- 12.10 Illiczky László szalonzenekeara.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 Hanglemek.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Székesfővárosi Tűzoltózenekar.
- 16.15 Ruszin hallgatóinknak. Szent László király. Irta Komlóssy István. Felolvasás. 2. Hanglemek.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Melles Béla zenekar.
- 18.15 Segesvár. Emlékezés 1849 július 31-re. Elmondja vitéz Somogyváry Gyula.
- 18.25 Az ismeretlen Petőfi. Erdélyi József előadása. A verseket elmondja Abonyi Géza.

Könyvnapj árak:

Tóth Tihamér:

- Krisztus király 10 P. helyett 6 P.
- Tizparancsolat I. " " 6 "
- Tizparancsolat II. " " 6 "
- Hiszkegy Istenben " " 6 "
- Hiszkegy egyházban " " 6 "
- Krisztus és az ifjú 5 P. helyett 3 "

Zakar András:

- Tihamér püspök élete füze 4
- Tihamér püspök élete köve 5

- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Kékes Irén és Bálint Zoltán magyar nótákat énekel, kíséri Farkas Béla cigányzenekara.
- 20.00 Lóversenyeredmények.
- 20.10 Vándormadarak. Színmű három felvonásban.
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Hir Sári Liszt-műveket zongorázik.
- 22.40 A Rádió Szalonzenekeara.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 24.00 Hírek.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 1.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 A házasság és az orvos. Irta Somogyi Béla dr egészségügyi tanácsos. Felolvasás.
- Graf Ernő Felolvasás.
- 10.45 Különös sírfeliratok. Irta Gáthi
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Himnusz.
- 12.10 A Rádió Zenekar
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 A Mária Terézia 1. honvédgyalozred zenekara.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
- 16.15 Afganisztán. Irta dr Wechner Józsefné. Felolvasás.
- 16.20 Senyei-Szabó Hus énekel, zongorán kíséri Molnár László.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Solyomossy Lajos jazz-zongoraszámái.
- 17.35 Tüzipadók Máramarosban. — Szipriusz Hádor dr előadása.
- 18.00 Farkas Jenő cigányzenekara.
- 18.30 Sportközlemények.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Az 1941. Bayreuth-i ünnepi játékok műsorából. A július 22-iki előadás hangfelvétele. Bolygó hollandi.
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Székesfővárosi Zenekar.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 23.25 Mursi Elek cigányzenekara.
- 24.00 Hírek.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 2.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 A minarétek városa: Istanbul. — Irta Muth Lili. Felolvasás.
- 10.45 Mit nézzünk meg? A római kori orvosi műszereket a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Kovrig Ilona dr. Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Himnusz.
- 12.10 Rendőrzenekar.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 Hanglemek.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 16.10 Ifjúsági rádió.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Vadállatok a papyrus-sásban. — Irta Molnár Gábor. Felolvasás.
- 17.45 Kiss Ferenc szalonzenekeara.
- 18.30 A felszabadult Baltikum. Barabás Endre előadása.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Rossini: A tolvaj szarka — nyitány (Berlín; aH. Opera zenekara vez. Seidler-Winkler.) Hanglemek.
- 19.30 Innen-onnan. Hangfelvételek.
- 20.00 Lóversenyeredmények.
- 20.10 Dankó Pista hegedűje. Hangjáték három felvonásban.
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Közvetítés a Flórián-kávéházból. Gáspár Lajos cigányzenekara.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 23.25 Táncklemek.
- 24.00 Hírek.

Ftdő Plébános Urak figyelmébe!

- Missale Romanum kis kvart forma, fél bőrkötésben, fedőlappal és sarok dús aranyozásával. vörösmetszéssel, egy színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 49.— P
- Missale Romanum kis kvart forma, vörös zerge egész bőrkötésben, fedőlappal és sarok művészi aranyozásával, arany metszéssel. Legújabb kiadás. Ara 70.— P
- Missale Romanum oktáv forma, indiai papíron, vörös félbőrkötésben, arany metszéssel. Művészi aranyozású fedőlappal, két színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 60.— P
- Missale Romanum oktáv forma, indiai papíron, művészi egész bőrkötésben, vörös metszéssel. Legújabb kiadás. Ara 70.— P
- Missale Defunctorum nagy kvart forma, fekete félvá-

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknak 25 százalék engedmény

Lakás

Külön bejáratu szoba üresen kiadó. Beöthy Ödön-u. 25. fsz. 3. 992

HUNNIA

nagy szállóban
kényelmesen berendezett
hónapos szobák kiadók.

Szoba, konyhas lakást keresek. Cím a kiadóba kérek. 979

Adás-vétel

Férfiruhákat, használtakat, jól venni és eladni Molnárnál lehet, Bémer tér 1. (udvarban). Levelezőlap hívásra házhöz jövök. 756

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek, órák, ókszerű javítok Gyenge István ékszerész, Rakóczi ut 19.

Megvételre keresek egy házat a belterületen. Értekezni 2-ától 15-ikéig minden nap a Nogall intézetben Balázs Jánosnál. 994

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay óras és ékszerész, Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Eladó város közelében 2 és fél hold szőlő, szántóföld, lakható ház, istálló, melléképülettel sűrűsösen 3500 pengőért. Vörösmarty (v. Kórház) utca 57. hétfőn 2-5-ig. 993

Nagyvárad

thj, város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

Vashordókat veszek, bérbe veszek, közvetítő díjazva. Glória líkőrgyár, Szarvassor 7. 990

Schöberl ágy, garantált féregmentes, jó állapotban, tiszta szép huzattal, olcsón, ugyanott 13 és fél négyzetméteres világos külföldi szmirna szőnyeg használt állapotban 160 pengőért eladó. (Alkalmos vidéki ebédlőbe, szalonba, orvosi váróba, rendelőbe). Alapi u. 1. ajtó 2, reggel 9—délután 3-ig. 951

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda
Tábla-üveg nagy raktár
Képkeretezés
Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata
Nagyvárad, Szt. Janos u. 44-48.
Telefon: 19-13

- szonkötésben ezüst diszítésű fedőlappal, 1940. évi kiadás. Ara 9.— P
- Missale Defunctorum kis kvart forma, egész fekete vászonkötésben, ezüst diszítésű fedőlappal, 1940. évi kiadás, Ara 7.50 P
- Breviarium Romanum 1 kötetben, zerge bőrkötésben 20 fascikulussal, zsebkiadás. Ara 40.— P

Aranyat, ezüstöt, ékszer magáron veszek. Haslinger ékszerész Rákóczi ut 8. 541

Ebédlő, modern, teljesen kifogástalan állapotban, ugyanott legfinomabb damaszt asztalnémi eladó. Pósa Lajos (volt Praporgescu) utca 5. 987

Különféle

Fűszer- és csemege üzlet a belvárosban átadó. Komoly érdeklődő adja le címét a kiadóba 5000 pengő jellegre. 988

Cserépkályhák átrakom modern fa- és szénfűtéses vagy Hardtmuth rendszerre. Reggel még 13 fok melege lesz. TESA cserépkályha lerakata Szaniszló u. 68. Telefon 14-94

Központban fodrászüzlet. Főutvonalakon fűszerüzletek. Nagypiactéren kocsmá átadjk. Élelmiszerüzlet kiadó. Társulások. Házak eladók. Belvárosban kisüzlet helyiség átadó. Székely, Magyar-utca 3. 996

Nagyobb mennyiségű salak iparvállalatot elvihető. Cím a kiadóban. 985

TISZTA szesz kapható. Nánássy, színház mellett. 816

Javító- és magánvizsgákra eredményesen előkészít okl. tanár. Beöthy Ödön-u. 42. (kapuval szemben). 825

Üngyuitók újra kaphatók TISZAY órasnál Rákóczi-ut 6.

Kávéházakban és vendéglőkben kérj a MAGYAR LAPOK'-at.

Allást nyee

Önálló varrőleány és kézilány felvétetik. Cím a kiadóban. 986

Keresztény kéziszővő segédmunkás fiu vagy leány jó fizetéssel felvétetik Papp Lajos szövőüzem, Ujbacsó, Máramaros 987

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Telefon kiadó: Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda R. T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.